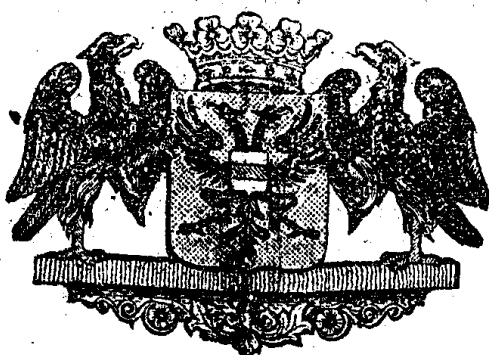

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG den 5den Junij des jaars 1850, zal, onder nadere approbatie, door Curatoren der Hoogeschool te Groningen, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Groningen, in een der appartementen van het Provinciehuis worden aanbesteed:

Het DOEN van de noodige HERSTELLINGEN en het ONDERHOUDEN van al de AKADEMISCHE GEBOUWEN, met de LEVERANTIE van alle daartoe benodigde MATERIALEN; van den 1sten Mei 1850 af tot ultimo April 1851.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, en aan dat van het Gouvernement der Provincie Groningen, ter lezing liggen: te 's Gravenhage in de voornaamste Logementen; te Groningen in den Doelen, bij de kasteleins van der Laan, Erkhoff, Weduwe de Jonge en Weduwe Bontekoe; alle aan de Grootte Markt; voorts in het Blaauwe Paard, bij Fissers in de Zon, bij de kasteleins Holsheimer, op den hoek van het Ameland, en Bruins, in de Slingerij buiten de Aa-poort; te Grijpskerk in het Gemeentehuis; te Winsum bij Weduwe H. A. Wiersuma; te Appingedam bij den kastelein Evers; te Delfzijl bij de Weduwe Weits en den kastelein Hazenboek; te Winschoten bij den kastelein F. H. Wiseman; te Nieuweschans bij den kastelein Smit, en te Zuidhorn bij de Weduwe Ossentjuck.

Zullende den vierden dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij de Heeren Hoofd-Ingenieur en Ingenieur te Groningen.

De Minister van Binnenlandse Zaken: THORBECKE.

AANBESTEDING.

Op VRIJDAG den 7den Junij 1850, des voormiddags te elf uur, in een der appartementen van het Provinciehuis te Groningen, zal, door den STAATSRaad, GOUVERNEUR van de Provincie Groningen, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in deze PROVINCIE, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

1) Het doen van eenige Herstellingen aan — en het dagelijksch onderhoud van de Lokalen en Meubelen van het Provinciaal Gevechtshof, de Arrondissements Regtbank met Concierges woning, onder bijlevering der daartoe noodige materialen, gerekend te zijn ingegaan den 1sten Mei 1850 tot en met ultimo April 1851.

2) Het doen van eenige Herstellingen aan — en het dagelijksch onderhoud van het Gouvernementsgebouw met de woning van den Concierge te Groningen, onder bijlevering van de noodige materialen enz., over hetzelfde tijdvak als boven.

Deze aanbestedingen zullen geschieden bij Inschrijving en Opbod. De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te Groningen, ter lezing liggen: te Groningen in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, ERKHOF, wedw. BONTKOE, TAN HAYE en de wedw. DE JONGE, allen aan de Grootte Markt; voorts bij den Kastelein PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij den Kastelein VISSER, in de Zon; bij den Kastelein HOLSHEIMER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Aa-poort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den Kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te Zuidhorn bij den Kastelein KNOL; te Warfhuizen bij de wedw. ELINGA; te Winsum bij de wedw. WIERSEMA; te Ouderendam in het Gemeentehuis en in het Zijlvestershuis; te Breda bij de Weduwe J. J. WEG; te Appingedam bij de Kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te Delfzijl bij de Kasteleins TER STEEG, HAZENBOEK, HEMMES en de wedw. WEITS; te Termunterzijl bij den Zijlwaarder; te Martenshoek bij de wedw. MEURS; te Zuidbroek bij den Kastelein MONKHOUT; te Winschoten bij den Kastelein WISSEMAN; te Nieuwe Schans bij den Kastelein SMIT; te Veendam in het Gemeentehuis; te Grijpskerk bij den Kastelein DE BOER, en te Zuidhorn bij de wedw. OSSENTJUCK.

De aanwijzing in loco zal plaats hebben den vierden dag vóór de Aanbesteding; — zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat J. A. VAN ESSEN en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, beide te Groningen, nadere informatie te bekomen zijn. De Staatsraad, Gouverneur voornoemd: RENGERS.

SCHUTTERIJ.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen, gelet hebbende op het bepaalde bij art. 18 en 22 van Zijner Majesteits Besluit van den 28sten Junij 1828 (Staatsblad no. 42), waarbij de WERKZAAMHEDEN worden geregeld van de COMMISSIE van ONDERZOEK, bedoeld bij art. 15 der Wet op de SCHUTTERIJEN van den 11den April 1827 (Staatsblad no. 17), brengen bij deze ter kennis van de navolgende personen, te weten:

a. Degenen, welke in het vorige jaar om LIGCHAAMS-GEBREKEN, BROEDERDIENST of ANDERE REDENEN voorwaardelijk van de SCHUTTERLIJKE DIENST zijn vrijgesteld;

b. Degenen, welke uit andere plaatsen zich hier met der woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen MILITAIRES, die hunne PASPOORTEN verkregen en zich alhier gevestigd hebben, en zulks voor zoo verre zij zich in dit jaar ter INSCHRIJVING voor de SCHUTTERIJ hebben aangegeven, en vermeenen mogten redenen tot VRIJSTELLING of UITSLUITING te hebben;

c. De zich in deze Stad gevestigd hebbende VREEMDELINGEN, mede voor zoo verre zij zich in dit jaar ter INSCHRIJVING hebben aangegeven, en vermeenen mogten redenen tot VRIJSTELLING of UITSLUITING te hebben.

Dat gemelde Commissie, tot het onderzoek van — en de beslissing omtrent de redenen van vrijstelling of uitsluiting van de Schutterlijke Dienst, voor bovengemelde personen ZITTING zal houden in de ZAAL van den MILITIERAad, in het RAADHUIS, op WOENSDAG den 5den Junij aanstaande, des voormiddags van half tien tot 12 uur.

Wordende bovengemelde Personen, die vermeenen mogten REDENEN tot VRIJSTELLING te hebben, ten ernstigste aangemaand, om, op tijd en plaats voornoemd, voor gemelde Commissie te verschijnen; moetende diegenen, welke niet voor de Commissie verschijnen, gehouden worden GEENE REDENEN tot VRIJSTELLING te hebben, en bij de SCHUTTERIJ worden ingelijfd.

En opdat deze kome ter kennis van de belanghebbenden, zal dezelve in de Groninger Courant worden geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 27sten Mei 1850. Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF. De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SIOGAMA.

De COMMISSIE van ONDERWIJS voor de Provincie Groningen vergadert op DONDERDAG den 20sten Junij tot het AFNEMEN van EXAMENEN. Die zich dan willen laten EXAMINEREN, moeten hunne GETUIGSCHRIFTEN van GOED GEDRAG en een AUTHENTIEK AFSCHRIFT van hunne GEBORTEACTE, alsmede de ACTE van een vroeger verkregen RANG, vóór den 9den Junij Franko inzenden bij den Schoolopziener van hun Distrikt, met opgave van den Rang, voor welken zij verlangen onderzocht te worden.

Zij, die dit examen als Toehoorders wenschen bij te wonen, kunnen de Bewijzen van Toegang daartoe mede vóór den 9den Junij verkrijgen bij den Schoolopziener van hun Distrikt of bij den Ondergetekende.

NIEUWSTIJNDINGEN.

ITALIE.

ROME, 20 Mei.

Volgens berigten uit Turin, is ook tegen den bisschop van Sassari, den heer Varetti, eene geregelijke vervolging ingesteld, ter zake van het uitvaardigen van een' herderlijken brief, van volmaakt gelijken inhoud, als die van den aartsbischop Franzoni. Genoemde bisschop had het land willen verlaten, ten einde zich aan die vervolging te onttrekken; hij was echter aangehouden geworden.

De Kamer van afgevaardigden heeft eene wet aangenomen, waarbij het maximum der staatsbezoldigingen, die der diplomaten uitgezonderd, op 15,000 lire [f 7,500], en dat der pensionen op 4000 lire bepaald wordt.

— Uit Napels wordt gemeld, dat de regering op een zeer vernutlig denkbeeld is gekomen, om een einde te maken aan het vertegenwoordigend misel. — Bij de begroting van 1850 is het artikel betreffende de uitgaven voor de kamers wegge laten en is bevel gegeven, om de door de kvestoren afgegevene mandaten niet te betalen. Hierop hebben deze kvestors, de prins St. Antemo en de hertog Serra Capriola, hun ontslag gekregen, even als al de beambten van de beide kamers.

DUITSCHLAND.

Nog nauwelijks is het Vorsten-Congres te Berlijn gescheiden, of reeds wendt men in Duitschland nieuwsgierig de oogen naar Warschau, waar op dit oogenblik weder eene bijeenkomst van vorstelijke personen plaats heeft, wel is waar niet onder den officiëlen titel van congres, maar nogtans met hetzelfde doel. De Keizer van Rusland en de Grootvorst troonopvolger zijn den 24sten Mei te Warschau aangekomen, waar de prins van Pruisen nevens zijnen broeder en een talrijk gevolg eenige dagen later verwacht werd. Mag men de geruchten gelooven, dan zoude de Keizer van Oostenrijk en de Koning van Wurtemberg zich mede over eenige dagen derwaarts begeven; in elk geval wordt de Oostenrijksche politiek door den president van het Weener kabinet, vorst Schwarzenberg, vertegenwoordigd. Het hoofddoel der bijeenkomst bestaat in de regeling der Duitse aangelegenheden. Na op het vorsten-congres te Berlijn de inwendige zaken althans eenigzins geregeld, en daarbij eene definitieve scheiding van Oostenrijk uit den engeren bond te hebben uitgesproken, ziet men thans om naar een' magtigen steun in het buitenland, die des noods in staat zou zijn, den nieuwen engeren Bond tegen Zuid-Duitschland te verdedigen.

WEENEN, 27 Mei.

De aartsbischop van Lemberg heeft in een' herderlijken brief zijn ongenoege te kennen gegeven, dat vele zijner geestelijken zich als leeken kleeden. Deze brief heeft echter weinig gebaat, en de bezorgde herder heeft andermaal een' brief uitgevaardigd, waaraan wij het volgende ontleenen: „Velen werpen, alsof zij zich over hunne kerkelijke kleederdragtschaamden, het lange kleed af en nemen een korter, dat niet eens tot aan de knieën reikt; anderen, om zich naar den tijdgeest te schikken en door hunne kleederen te toonen, dat zij dienaren van Belial zijn, en den geest Gods niet hebben, trekken de zoogenoemde Camara aan, welke hen in het oog van elk verstandig mensch belagchelijk maakt en hen door de regering van democratische gevoelens doet verdenken; terwijl zij tevens, op de wijze der boeren, lange kleederen dragen, en in plaats van geestelijke balskragen, boordjes aandoen, volgens de laatste mode, en petten ophebben (capucis utunter) die men kaszkiet noemt, met pijpen rondloopen en zich niet schamen tabak te rooken, ofschoon zij hierdoor hunne gezondheid, ja zelfs hun leven in gevaar brengen.” — „Daar wij,” — zoo luidt het einde van dit curieuse stuk, — „zulke misbruiken en buitensporigheden nimmer geduld hebben bij onze geestelijken, zoo leggen wij het dekanaat de verplichting op, om deze komedianten ten nauwste te bewaken en hen onverwijd de kleederen, haren, boordjes en petten (vestes, crines, collaria et capucia) te doen afleggen, en zoo zij niet gehoorzamen, hen dadelijk af te zetten en er mij berigt van te geven, opdat zij de geregte straf van zulk eene overtreding niet ontgaan.”

— Bij zijn jongste verblijf te Triëst heeft de Keizer een niet gering gevaar geloopt, daar in het spiegelgevecht een met scherp geladen kanon afgeschoten werd en de kogel dicht langs den jongen Keizer voorbij vloog.

— Uit Bohemen en Moravië ontvangt men treurige berigten omtrent de wederversoehing der cholera.

BERLIJN, 30 Mei.

Het bulletin, heden omtrent den gezondheids-toestand des Konings uitgegeven, luidt zeer voldoende. De beterschap van Z. M. gaat met rasche schreden voort.

Het tot dusverre plaats gehad hebbend geregeld onderzoek heeft geen zweem van bewijs opgeleverd van eenigen samenhang tusschen den op 's Konings leven gepleegden aanslag en de woelingen der democratische partij, die in de eerste oogenblikken door zeer velen voor hoogst waarschijnlijk geacht was.

— De beroemde zendeling dr. Gützlaff bevindt zich tegenwoordig te dezer stede.

— De kosten van het armwezen zijn in den tijd van 6 jaren voor deze stad met 226,000 rthl. vermeerderd; in het jaar 1840 bedroegen namelijk die kosten 324,000 en in 1849 550,000 rthl.

— In de laatste dagen heeft het militaire departement groote bedrijvigheid. Er zijn bevelen afgezonden tot wapening van de vestingen aan den Rijn, en andere tot oproeping van onderscheidene reserves en tot aanschaffing van paarden voor de artillerie.

HAMBURG, 28 Mei.

Den 26sten dezer is de Koninklijke Deensche garde uit Kopenhagen vertrokken. Men brengt dit vertrek in verband met het gerucht, dat de Koning voornemens zou zijn het lager naar Sleeswijk te volgen. — Dien dag hadden ook een linesschip en een fregat de haven van Kopenhagen verlaten.

Dezer dagen is in de nabijheid van Flensburg een Deensch fregat, naar men meende de Thetis, gezien, 't welk bestemd scheen om die haven te blokkeren. — Niettegenstaande alle berigten het doen voorkomen, dat men zich, zoo van de Deensche, als van de Sleeswijkse zijde, ijverig tot het hervatten der vijandelijkheden voorbereidt, wordt echter van sommige kanten nog gemeld, dat er steeds vooruitzigt bestaat, dat de vrede weldra zal worden gesloten.

GROOT-BRITANJE.

LONDEN, 30 Mei.

Het Parlement behandelt thans eene ergerlijke zaak, in den hoogsten stand der maatschappij voorgervallen, hoedanige hier te lande gelukkig zeer zeldzaam zijn. Het Hoogerhuis heeft eene bill aangenomen, waarbij de graaf van Lincoln en zijne echtgenoot, wegens overspel dezer laatste, worden gescheiden. De graaf is de oudste zoon van den hertog van Newcastle, en de gravin de eenige dochter van den hertog van Hamilton. Uit de overgelegde bescheiden bleek, dat zij geruimen tijd eene ongeoorloofde betrekking heeft onderhouden met lord Horatio Walpole, oudsten zoon van den graaf van Oxford, en dat zij haar gemaal in 1848 heeft verlaten, om met haren minnaar op het vasteland te gaan reizen.

— Het Hof voor burgerlijke zaken heeft uitspraak gedaan in de bekende zaak van den Anglicaanischen bisschop van Exeter en den predikant Gorham. De bisschop had geeischt, dat het Hof aan het Geestelijk Hof verbieden zou de wijding te geven aan den heer Gorham, uithoofde deze de zuivere leer der Kerk blijkbaar ten opzichte van den H. Doop, niet aanvaardde. Het Hof heeft de eis van den bisschop afgewezen.

luitend tot de bevoegdheid van den Geheimen Raad, dat is van de Hooze Regering, behoort, en heeft derhalve den cisch des bisschops afgewezen.

— Gisteren is alhier het huwelijk gesloten tusschen den bekenden Carlistischen generaal Cabrera en miss Marianne Cutharina Richards, die eene jaarlijksche rente van £ 25,000 ten huwelijk brengt.

— Van den 18den tot den 24sten j.l. zijn hier ingevoerd van:

Harlingen: 2225/2, 941/4 en 293/8 v. boter, 828 quart. haver, 50 st. hammen, 975 st. kazen, 21 kalveren, 841 schapen, 222 lammeren, 67 runderen en 1 lading aardappelen.

Groningen: 4 ladingen haver of circa 2840 quarters.

— Uit Leer is een schip met 2408 en uit Harlingen een vaartuig met 4828 vaten boter aangekomen.

— De Times deelt het volgende mede over den buitengewonen gezant uit Nepaul, die te Southampton dezer dagen aangekomen is:

Jung Bahadoor Kooner Ranjig is een 35jarig man, van eene vrij gunstige gestalte. Hij is eerste minister en opperbevelhebber des legers van den Koning van Nepaul. Zijne Oostersche kleederdragt gaat in pracht alles te boven wat men van dien aard tot nog toe gezien heeft. Men schat het goud en de edelgesteenten, waarmede zijn costum als overladen is, op £ 150,000 (f 1,800,000). Hij heeft in last, aan Koningin Victoria geschenken te overhandigen ter waarde van ruim £ 200,000 (f 2,400,000), bestaande in sieraden, edelgesteenten, fijne lijnwaden, enz. De eischen der tolbeambten te Southampton hadden de ambassade bijna geheel doen mislukken; zij waren op het punt de goederen van den gezant te gaan onderzoeken; deze protesteerde daar krachtig tegen, want hij beschouwde het als eene krenking zijner waardigheid. Volgens zijne godsdienstige belijdenis, is de aanraking van vreemde handen een smet. Hij wilde liever terugkeeren dan zich aan het onderzoek onderwerpen. De tolbeambten vroegen daarop nieuwe instructiën te Londen en de thesaurie zond hun per telegraaf bevel om den gezant met gevolg en goederen te laten passeren, zonder hem aan het gebruikelijke onderzoek te onderwerpen.

De ambassadeur kwam aan wal, maar nu deed zich eene nieuwe moeilijkheid op: hij wilde in geen hôtél zijn' intrek nemen, tenzij men het geheel en al in gebruik aan hem afstond; hier, gelijk overal, beкроop hem de vrees voor ongewijde handen; doch vermits geen enkel hôtél te Southampton onbezet was, stond de Oriental and Peninsular Steam Navigation Company hem het huis en de bureaux van haren agent af. Dit was het eenige middel om de gemoedsbezwaren van den Bramin uit den weg te ruimen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Mei.

De meerderheid in de Wetgevende Vergadering betooft zich op dit oogenblik zoo eensgezind en zoo krachtig, als zij nog niet gedaan heeft. Ook eergisteren en gisteren werden al de amendementen, die op de voorgedragene kieswet waren voorgesteld, met eene opmerkelijke eenstemmigheid verworpen (of, zoo als een verslaggever zegt, in den grafkuil geworpen, waarin reeds zooveel amendementen zijn verdwenen). De discussie werd eergisteren evenwel vertraagd, zoodat de vergadering alstoen slechts een paragraaf van art. 3 heeft aangenomen.

Dat de discussiën over de kieswet zoo gunstig en geregeld afloopen, is zonder tegenspraak het gevolg van de ferme houding, de eensgezindheid en de vastberadenheid van de partij der orde.

— De berigten omtrent het geschild met Engeland loopen zeer uiteen. Terwijl in Engelsche bladen verzekerd wordt, dat alles wat de hoofdzakelijk betreft geschikt is en eerlang de goede verstandhouding hersteld zal worden, spreekt men hier daarentegen geheel anders over deze zaak, en wilde men dat eene schikking verder dan ooit verwijderd was. De Keizer van Rusland zoude insgelijks zich in de zaak willen mengen en verder gaan dan Frankrijk. Men verzekert alhier, dat de Russische gezant te Londen, de heer v. Brunow, was teruggeroepen, en zelfs ging een dagblad zoo ver van te verzekeren, dat Rusland, Frankrijk en Oostenrijk hunne zeemagt zouden bijeenrekken en wel naar aanleiding van de eischen van Engeland aan de Napolische regering. Dit laatste gedeelte van het gerucht vindt echter weinig geloof. De terugroeping van den heer v. Brunow schijnt meer geloof te verdienen.

— De politie heeft gisteren een komplot van ongeveer een honderdtal lieden ontdekt, die in eene woning in de voorstad St. Martin kruid en brandkogels fabriceerden; een aantal hunner werd in hechtenis genomen.

De gearresteerde personen (waaronder ook genoemd wordt de burger Jeanne Deroir, die zich eenigen tijd geleden aan het hoofd plaatste eener republikeinsche vrouwenvereniging, en zich kandidaat stelde voor de Wetgevende Vergadering) zullen morgen voor den regter van instructie worden gebracht.

Van den 31sten Mei. Indien het nog eene tijdje heeten mag, is de eenige belangrijke van heden, dat de kiezerswet is aangenomen, en wel met 433 tegen 241 stemmen. Die aan-neming toch kon niet meer in twijfel getrokken worden, zoodat men nergens een anderen uitslag verwachtte.

Van den 1sten Junij. De beurs was heden zeer willig. Het vertrouwen is teruggekeerd en hebben groote dekkingen van contramine en goede inkoopplaatsen gehad. Ook vreemde fondsen en bijzonder Spaansche hebben in deze willige stemming gedeeld.

— De minister van landbouw en koophandel heeft een prijs van 10,000 francs uitgelooft voor dengene die een doeltreffend geneesmiddel voor de bemetselijke longziekte van het hoorn-vee zal uitvinden. Bovendien heeft hij eene commissie benoemd tot het verzamelen en onderzoeken van alle documenten dienbetreffende.

BELGIE.

BRUSSEL, 31 Mei.

Gisteren heeft de senaat de discussie over de artikelen der wet op het middelbaar onderwijs ten einde gebracht, na verschillende amendementen te hebben verworpen.

De geheele wet is vervolgens met 32 tegen 19 stemmen aangenomen. Een lid had zich van de stemming onthouden.

(Dit wetsontwerp stelt een van de geestelijkheid onafhankelijk Staatsonderwijs daar. De voordragt is aangenomen zoo als zij van de Kamer van Afgevaardigden ontvangen was, niettegenstaande sedert de beraadslaging der Kamer, de gezamenlijke Belgische bisschoppen, in een adres aan den Senaat, het wetsontwerp hadden afgekeurd en verlangd om als gezaghebbende, ambtshalve tot het onderwijs mede te werken.

Deze uitspraak van den Senaat, wiens behoudende en godsdienstige geest niet kan betwijfeld worden, is grooter nederlaag nog voor de klerikale partij dan de stemming der Kamer van Afgevaardigden.)

— Eene Maatschappij tot ontginning der heidevelden van Es-schen, Calmpthout, Westwezel, enz. is tot stand gekomen, en zal weldra hare werkzaamheden beginnen. Dit is vooral te danken aan de Regering, die de oprichters aangemoedigd en dit nationale werk zooveel mogelijk bevordert heeft.

— De bevolking van Brussel, welke den 1sten Jan. 1800 slechts 66,000 zielen beliep, was op den 1sten Jan. 1850 tot ruim 134,000 zielen geklommen.

NEDERLAND.

STATEN-GENERAAL.

Eerste Kamer.

Zitting van Woensdag den 29sten Mei.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in eene heden gehouden zitting hare werkzaamheden hervat. Onder de in deze zit-

ting ingekomen stukken behooren twee door de Tweede Kamer ingezonden wets-ontwerpen, te weten: een wets-ontwerp betreffende de kosten van vervolging in zake van directe belastingen en een wets-ontwerp tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen in het hertogdom Limburg, welke beide ontwerpen naar de afdelingen verzonden zijn. — Op voorstel van den voorzitter, heeft de vergadering de beraadslaging over het wets-ontwerp omtrent de zorg en het toezicht over de zaken der munt, bepaald op Vrijdag, des voormiddags te elf uur.

Zitting van Vrijdag den 31sten Mei.

In de zitting van heden zijn de discussiën gevoerd over het wets-ontwerp betreffende het toezicht en de zorg over de zaken der munt. Het ontwerp is aangenomen met 18 tegen 14 stemmen. Voorts zijn met algemeene stemmen aangenomen de twee andere aanhangige voordrachten, namelijk 1) betreffende de kosten van vervolging in zake van directe belastingen, en 2) betreffende de instandhouding van eenige vreemde verordeningen in Limburg.

Tweede Kamer.

Zitting van Woensdag den 28sten Mei.

In deze zitting is het wets-ontwerp, strekkende tot tijdelijke instandhouding van eenige wetten en verordeningen in Limburg, met algemeene (51) stemmen aangenomen, zonder beraadslaging.

De commissie van rapporteurs nopens de scheepvaartwetten heeft haar algemeen verslag in gereedheid; dat stuk zal worden gedrukt en rondgedeeld, stellende de voorzitter voor om de beraadslagingen daarover te bepalen op aanstaanden Maandag.

Na eenige woordenwisselingen, wordt met 35 tegen 17 stemmen niet aangenomen de voorgestelde discussie der scheepvaartwetten op Maandag, — maar om den dag dier discussie nader te bepalen.

Vervolgens heeft de heer van Hoëvell verlot gevraagd en bekomen, om op een nader te bepalen dat den minister van koloniën te interpelleren betreffende de niet-uitvoering tot dus ver van art. 50, al. 3 der Grondwet, bepalende de regeling van het muntstelsel in Indië door de wet.

Daarna is de vergadering gescheiden.

[In de zitting der Tweede Kamer van den 28sten Mei zijn o. a. ingekomen een adres van jhr. mr. O. J. Quintus, te Groningen, waarbij hij zich beklagt, dat de Provinciale Staten, volgens de voorgedragene provinciale wet, te zeer van het welbehagen der ministeriële departementen afhankelijk zullen zijn.]

Zitting van den 1sten Junij.

In de zitting van heden, heeft de commissie van rapporteurs voor de kiewet haar algemeen verslag uitgebracht. De aanvang der beraadslagingen daarover is bepaald op Dingsdag, den 4den Junij. Voorts heeft de vergadering besloten, dat na de behandeling der voorgedragene kieswet en provinciale wet onmiddellijk zal worden overgegaan tot de beraadslaging over de aanhangige scheepvaartwetten. — Door de commissie voor de verzoekschriften is omtrent een aantal adressen rapport uitgebracht, onder anderen omtrent een adres van H. van Vuuren c. s., te Haasten, strekkende tot inroeping van de tusschenkomst der Kamer tot herstelling van hun regt en handhaving van het regt der Kerk. De commissie heeft daaromtrent voorgesteld de nederlegging ter griffie en verzending van een afschrift van het adres aan de Regering, tot het bekomen van inlichtingen. De beraadslaging, waartoe dit adres aanleiding gegeven heeft, zal op Maandag aanstaande te elf uur worden voortgezet.

(Toen de voorzitter de conclusie der commissie in omvraag brengen wilde, was er heden namelijk geen genoegzaam aantal leden meer tegenwoordig.)

[In deze zitting is ook verslag uitgebracht, bij monde van den heer Zijlker, op een adres van Th. van Swinderen c. s., verzoekende verandering ten aanzien van het invullen van stembiljetten.

Bij monde van den heer Westerhoff, op adressen van: 1) B. de Bey c. s., te Middelstum; 2) A. J. Abels c. s., te Ulrum; 3) M. J. van Buiten c. s., te Houwerzijl en Zoutkamp; 4) E. J. Seeger c. s., te Bedum; 5) R. K. Hummel c. s., te Leens; 6) E. Lindeman c. s., te Warffum; allen verzoekende om vrijheid van onderwijs en vaccine. — Ter griffie.]

Uit het algemeen verslag der commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten Generaal betreffende de scheepvaartwetten (de heeren Baaker, Loty, van der Linden en de Monchy) nemen wij het volgende over:

§ 1. Vrij algemeen heeft men het betreurd, dat de regering met opzigt tot deze wetten op geen enkel belangrijk punt aan uit den boezem der Kamer geopperde en met klem aangedrongene bezwaren heeft toegegeven. Naar het oordeel van vele leden zou eene tegenovergestelde handelwijze het tot stand brengen gemakkelijker hebben gemaakt van wetten, welke nuttige strekking tot bevordering van handel en scheepvaart door de leden volgaarne wordt erkend.

Het zijn niet slechts „enkele“ leden geweest, die het vraagstuk, hetwelk hier beslist moet worden, vooraf tot het onderwerp eener parlementaire enquête wenschen te maken, maar is dit verlangen, blijkens de in § 2 van het verslag gebezigde bewoordingen, door een niet onaanzienlijk aantal leden ondersteund. Evenzoo heeft de bedenking, dat het zeer gewaagd zou zijn, op eens van een stelsel van bescherming van den inlandischen scheepsbouw tusschen van geheel vrije mededinging over te gaan, bij het eerste onderzoek in de afdelingen meer algemeen zwaar gewogen, dan men uit hetgeen de memorie van antwoord in § 16 deswege zegt, zou moeten opmaken.

§ 2. Op nieuw heeft bij het tweede onderzoek een deel der leden het strake reeds vermelde gevoelen met nadruk voorgestaan, dat dan alleen omtrent de voorgestelde, zeer gewichtige verandering in onze handels- en scheepvaart-wetgeving eene op goede gronden steunende beslissing genomen kon worden, als de daartoe betreffende vragenpunten, inzonderheid ook dat wegens den inlandischen scheepsbouw, door middel van eene te houden enquête voldoende waren toegelicht.

§ 7. Zeer vele leden hebben hun leedwezen betuigd, dat de regering er niet toe heeft kunnen besluiten, om het toennegeld af te schaffen.

§ 10. De redenen, in § 17 der memorie van antwoord aangevoerd tegen het dezerzijds geuite gevoelen, dat tot zekere hoogte afgeweken moet kunnen worden van de bepaling, volgens welke een Nederlandsch schip geheel en al Nederlandsch eigendom moet zijn, hebben niet gestrekt om de overtuiging te vestigen, dat deze wijziging in onze scheepvaartwetgeving ondenkbaar zou zijn.

's GRAVENHAGE, 30 Mei.

Bij besluit van den 30sten Mei j.l. heeft Z. M. goedgevonden, ter zamenstelling van de commissie tot afneming van het examen aan hen die verlangen te worden toegelaten ter inschrijving op de rolle der studenten aan eene Hoogeschool of aan het Athenaeum te Amsterdam of te Deventer, voor het tegenwoordig jaar te benoemen: tot commissaris des Konings, lid en voorzitter der gemelde commissie, den heer mr. A. W. Engelen, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal; — tot verdere leden der commissie, de heeren: G. A. Schmitzer, rector van het gymnasium te Rotterdam; A. Ekker, rector van de Latijnsche scholen te Utrecht; C. R. Hermans, rector van het gymnasium te 's Hertogenbosch; W. G. Pluijters, prorector van het gymnasium te Leiden; J. de Vlaam, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te Leiden; A. P. François, leeraar in de wiskunde aan het gymnasium te Rotterdam.

— Bij Koninklijk besluit van den 24sten Mei, is aan den heer François Beudt, met den 1sten Junij 1850, een eervol ontslag uit 's Rijks dienst verleend, als inspecteur generaal der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen.

Van den 1sten Junij. Het ziekte-berigt van Z. K. H. prins Maurits, van gisteren, des morgens te 9 uur, was als volgt: „De verheffing der koorts, die zich gisteren middag voordoed, is voor het eerst door een overvloedig zweeten gevolgd, dat tot laat in den nacht aanhield. Deze kritische beweging heeft de reeds zoo aanmerkelijke zwakte van Z. K. H. nog meer doen toenemen.”

Heden morgen was het berigt aldus: „De koorts volgt haar verloop met de afwisselingen, aan deze eigen; de huiduitwaseming, die zich sedert 2 maal 24 uren had ingesteld, heeft de hevigheid der verschijnselen verminderd.”

(In de eerste acht of tien dagen zijner ongesteldheid is de prins behandeld door den heel- en vroedmeester Ter Winkel; toen nam de ziekte eene verontrustende wending, en droeg Z. M. de behandeling op aan Hds. lijfarts dr. Everard; alvorens de behandeling te beginnen, verzocht deze Z. M. nog twee andere geneesheeren te willen aanwijzen; de keuze van Z. M. bevalde zich op dr. van Bylandt, en dr. Vinkhuysen, beide praktiserende geneesheeren te 's Hage.)

Wegens de ongesteldheid van den prins, zijn de feesten op het Loo voorloopig eene maand uitgesteld.

— De regtbank heeft de vordering van J. A. Bunt tegen de Maatschappij van Weldadigheid, ter zake van de uitgegevene obligatiën, toegewezen, en de Maatschappij veroordeeld tot de uitbetaling van het kapitaal van f 2000 met de sedert Julij 1848 verschenen renten.

— Het heeft Z. M. beaagd bij het einde van het tegenwoordig speelstizoen der Hollandsche en Fransche schouwburgen te 's Hage, de ondersteuning, welke Hoogstdezelfs geëerbiedigde Vader wijlen Koning Willem II aan deze inrigtingen verleende, op zich te nemen en bij voortdurend daaraan te schenken.

Z. M. heeft tevens besloten:

1) dat jaarlijks eene prijsuitschrijving zal geschieden, waarbij eene gouden medaille van de eerste grootte wordt uitgelooft aan den schrijver of dichtver van het best gekeurde Hollandsche toneelstuk, welk bekroond stuk alsdan voor het eerst zal worden vertoond op den Koninklijken Nederduitschen schouwburg te 's Hage;

2) dat door den directeur van den Koninklijken Franschen schouwburg te 's Hage jaarlijks eene opéra-comique zal worden ten toneele gevoerd, waarvan de muziek zal zijn vervaardigd door een Nederlandschen toonkunstenaar, op een bijzonder daartoe door een der meest beroemde Fransche dichters vervaardigd gedicht (libretto). Tot dat einde zal ingelijks jaarlijks eene prijsuitschrijving plaats hebben, waarbij aan dengene der Nederlandsche componisten, die op de daartoe bestemde woorden de best gekeurde muziek zal hebben gemaakt, wordt uitgelooft eene gouden medaille van de eerste grootte.

Van den 2den. Gisteren is alhier vergaderd geweest het collegie der ridderschap voor de provincie Zuid-Holland. Men scheen te verwachten, dat die vergadering openbaar zou zijn, ten gevolge van de meerdere openbaarheid, welke het uitvoelsel is van de nieuwe orde van zaken. De vergadering die dan ook werkelijk met geopende deuren aanving, werd echter spoedig weder met gesloten deuren gehouden, daar de voorzitter, z. exc. de minister van staat, baron van Zuylen van Nijvelt daartoe den last gaf, er bijvoegde, dat, hoe de minister van binnenlandsche zaken daarover ook mogt denken, hij als voorzitter eene vergadering met gesloten deuren beval. De aanvankelijk opgekomen nieuwsgierigen verlieten dan ook onmiddellijk deze (waarschijnlijk) laatste vergadering van het collegie der ridderschap.

— Ziekteberigt van Z. K. H. Prins Maurits, den 2den Junij 1850, des morgens te 8 uur: „De koortsverheffing van gisteren was minder hevig. In den nacht heeft Z. K. H. een paar uur rustiger geslapen.”

— Wij vernemen, dat reeds aan den raad van state verzonden is en eerstdaags aan de vertegenwoordiging zal aangeboden worden een wets-ontwerp tot voldoening aan art. 7 der Grondwet, bepalende, dat de wet verklaard wie Nederlanders zijn, en een vreemdeling niet-dan door eene wet genaturaliseerd wordt.

AMSTERDAM, 1 Junij.

Door de Nederlandsche Handelsmaatschappij zijn wederom 30 schepen bevracht.

— Heden werd de wedstrijd der Nederlandsche zeil- en roei-vereniging op het IJ voor deze stad, gehouden. Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden vereerde het feest met zijne tegenwoordigheid. Alle omstandigheden werkten te zamen, om aan dit feest luister bij te zetten, en het genot der toeschouwers ten top te voeren.

ROTTERDAM, 29 Mei.

Heden werd in het Hôtel des Pays-Bas alhier eene algemeene vergadering gehouden van heeren leden der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, die bij afwezigheid van Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, door den vice-president werd voorgezeten.

Uit eene mededeeling van den vice-president aan de vergadering bleek onder anderen, dat sinds de laatste opgave wederom 12 leerlingen van het roeikorps der Kon. Ned. Yachtclub op de schepen der Nederlandsche koopvaardijvloot waren geplaatst, waarvan vier op kofschepen, uitgerust voor Groningsche rekening.

(Het getal der geplaatste jongelingen is thans tot 89 gestegen.)

UTRECHT, 31 Mei.

Het feest door de ingezetenen der stad Utrecht te geven ter eere van heeren studenten der hoogeschool, zal op Woensdag den 5den Junij plaats hebben, des avonds te zeven uur aanvangen, en wellicht tot in den morgen worden voortgezet. Sinds eenige dagen, is men in het gedeelte der Maliebaan, bekend onder den naam van Nieuwe Baan, druk bezig met de daartelling van het uitgebreid lokaal, hetwelk voor de ontvangst van eenige duizende feestgenooten wordt in gereedheid gebracht; algemeen is de belangstelling door dit ongewoon, ja zelfs nieuwsoortig feest opgewekt, en groot de deelneming, welke daaraan wordt genomen, niet alleen onder autoriteiten, zoowel algemeene als gewestelijke en plaatselijke, maar ook onder partikulieren en ingezetenen van verschillenden rang en stand.

LEEUWARDEN, 31 Mei.

Er is weder last gegeven tot het doden van 8 runderen, makende met de laatst gedane opgaaf, een totaal van 672 runderen.

— Nu de staketsels, welke het terrein omringden, waarop het nieuw gebouwde Paleis van Justitie is opgetrokken, zijn weggeruimd, vertoont zich dit trotsche gebouw reeds meer indrukwekkend.

— Heden is te Harlingen van de werf Welgelegen, van stapel gelaten het kopervast gebouwde brikship *Mercurius*, groot 140 gemeten lasten, te voeren door kapitein K. Wiarda, onder directie van de heeren *Barnd Visser en Zoon* aldaar, en bestemd voor de vaart op Oost-Indië. Volgens het oordeel van deskundigen, komt den bouwmeesters, de heeren D. en L. Alla, zoo wegens model als verdere aftrimming van dit schip, alle lof toe.

Op dezelfde werf liggen kiel en stevens gereed voor een nieuw te bouwen schoonerschip, ter grootte van circa 100 roggelasten, te voeren door kapitein *Tonnis W. Stuit*, mede onder directie van de heeren *Barnd Visser en Zoon*, terwijl aldaar nog zal worden gebouwd een dito schoonerschip, te voeren door kapitein O. Parma.

— Heden overleed alhier de heer mr. Jacob Frederik Bourboom van Sloterdijk, advocaat-generaal bij het provinciaal gerechtshof van Vriesland.

GRONINGEN, 3 Junij.

Rector en Senaat van de Hoogeschool alhier, gebruik makende van de bevoegdheid, welke de verordeningen op het Hooger Onderwijs hun geven, om aan mannen van uitstekende verdiensten den doctoralen titel, als blijk van achting, aan te bieden, hebben, op de daartoe door de respectieve Faculteiten gedane voordrachten, in hunne vergadering van den 24sten j.l., *honoris causa* benoemd:

Tot *Doctores Juris Romani et Hodierni*, de heeren: J. A. Nijhoff, provinciale archivarius van Gelderland, te Arnhem; J. H. H. M. B. B. B., lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, te Amsterdam.

Tot *Doctor Chirurgiae*, den heer W. Verschuier, med. doct., te Groningen.

Tot *Matheseos magistri, Philosophiae naturalis Doctores*, de heeren: G. ACKER STRATINGH, med. doct., te Groningen; F. A. W. Miquel, med. doct. en hoogleeraar in de Botanica aan het atheneum illustre te Amsterdam; M. DASSSEN, med. doct., te Hoogeveen; H. VAN BLANKEN, lector in de wis- en natuurkunde, te Zwolle.

Tot *Doctores Theologiae*, de heeren: H. F. T. Fookens, predikant te Twijzel en Kooten; P. BOLLKS, predikant te Noorddijk; A. RUTGERS VAN DER LOEF, predikant te Leiden.

Tot *Philosophiae theologiae Magistri, literarum humaniorum Doctores*, de heeren: A. RUTGERS, theol. doct., hoogleeraar in de Oostersche letterkunde te Leiden; A. DE JAGER, schoolonderwijzer enz. te Rotterdam.

Bij gelegenheid van het feest der inwijding van het nieuw Akademisch gebouw alhier, in de maand September aanstaande, zullen de doctorale diplomata aan voornoemde heeren plegtig worden uitgereikt.

— Den 1sten dezer is bij het Provinciaal Gerechtshof uitgesproken het arrest in de originele procedure, gevoerd tegen *SJITZE FREERKS DALINGA*, oud 25 jaren, van beroep boerenknecht, geboren te Slochteren en wonende te Wageningen, gemeente Termunten, als verdacht van in den avond van den 17den Januarij dezes jaars zijne vrouw, *FROUWKE JANS MENNINGA*, en hun jongste kind (een meisje van zeven maanden), met voorbedachten rade van het leven te hebben beroofd, en te dier zake beschuldigd van twee moorden.

Bij dat arrest is als wettig en overtuigend bewezen aangenomen, dat, zoo wel de moeder als het kind om het leven zijn gebragt door verwoeging, en dat beschuldigde, met betrekking tot zijne vrouw zich heeft schuldig gemaakt aan vrijwilligen doodslag, doch tevens verklaard, dat niet genoegzaam regtens en overtuigend is bewezen, dat beschuldigde die misdad deed hebben begaan met voorbedachten rade of gelaidige lage, en evenmin, dat hij zich tevens zoude hebben schuldig gemaakt aan het vrijwillig om 't leven brengen van zijn kind; op grond van welk een en ander de beschuldigde dan ook is vrijgesproken van de hem, als voren, ten laste gelegde twee moorden, en tevens van dood-

slag van zijn kind, doch schuldig verklaard aan de misdad van vrijwilligen doodslag van zijne vrouw, en, te dier zake, veroordeeld tot de schavotsstraf van het zwaaijen van het zwaard over het hoofd, uit te voeren met al de zelfde toebereidselen, welke bij de onthoofding worden in acht genomen, alsmede tot rasp- of tuchthuisstraf voor den tijd van twintig jaren.

Het vernietig opmerking, dat de beschuldigde, gedurende den geheelen loop van de openbare behandeling der zaak, steeds eene onbegrijpelijke kenschiedigheid heeft aan den dag gelegd, en zelfs daarvan niet-blijkaar is geweest, toen een der getuigen, eene dienstmeid, met welke hij, volgens zijne eigene erkenntenis, in ongeoorloofde gemeenschap leefde, na vroeger van den Register-Commissaris haar getuigenis met de meestmogelijke achterhoudendheid te hebben afgelegd, nu zij voor het Hof onder eede werd gehoord, op het stelligst verklaarde, dat beschuldigde in den nacht na het voorgevallene in stilte bij haar was gekomen en haar in 't geheim had verhaald, dat hij zijne vrouw om het leven had gebragt; onder bijvoeging, dat hij niet wist hoe of het met de kinderen zoude gaan.

— Laatstleden Vrijdag heeft in het provinciehuus de uitbesteding plaats gehad van 1) het herkeggen van een vak steenglooijing aan de Zeeveringen ten zuidoosten van Delfzijl, zijnde aangenomen door H. J. SMAAL, te Delfzijl, voor f 2820; — 2) het doen van eenige herstellingen aan de Zeeveringen wederzijds Delfzijl en langs de oevers van Reide, aangenomen door H. K. SMAAL, te Farmsum, voor f 1979; — 3) het doen van herstellingen aan de werken behoorende aan onderscheidene wegen en kanalen in deze provincie, in vier afzonderlijke perceelen, als: a) langs den weg en het kanaal van Groningen naar Stroobos, aangenomen door J. H. LIMBORGH, te Groningen, voor f 1885; b) van Groningen naar Delfzijl, aangenomen door H. ZANTMA, te Delfzijl, voor f 149; c) van Martenshoek naar Winschoten, enz., aangenomen door HENDRIK UBBENS, houtkoopier te Zuidbroek, voor f 374; en d) van Groningen naar Ulrum en Uithuizen, aangenomen door G. B. VENEMA, te Bedum, voor f 947.

— Den 1sten Junij werd aan onze Hoogeschool bevoor-derd tot doctor in de Geneeskunde de heer J. VAN DER SCHEER, A.Z.N., van Rolde, na het verdedigen van eene dissertatio medica inauguralis de haematophilia.

— Den 1sten Junij is van hier naar Delfzijl vertrokken, een detachement infanterie van het 3de regiment 1ste bataljon, onder bevel van den luit. RAMAKER, om het aldaar in garnizoen liggend detachement af te lossen, behier dienselfden dag onder kommando van den luit. VERKOUTEREN is teruggekeerd.

— Zekere PIETER MEELKER, koemelker in de Sledemenderstraat, sedert eenige dagen lijdende aan verstandsverbijstering, liep Vrijdag tegen den avond bijlangs het diep bij den Apoortenboog en raapte de aldaar liggende kleine hontjes op. Bij den Apoortenboog ging de ongelukkige zitten om dezelve te tellen, en op deze wijze viel hij van den hoogen walmuur naar beneden in het loopende water. — Hoewel eenige menschen vrienden hem dadelijk iets toereikten, hetwelk hij zoude vatten, wist hij echter niet wat dat hoteekende, en stond hij op het punt om door de kracht des strooms te worden medegesleept, toen de turfschipper Ate HENDRIK ATRES in het water sprong om den drenkeling te redden, hetwelk hem nog al spoedig gelukte.

— NICOLAAS POSTMA, wonende in de Rozenstraat, Vrijdag middag ongeveer zes uren bezig zijnde, aan het Groot Kerkhof, om het achterste gedeelte der behuizing van de oude stadsschool af te breken, en op eenen muur staande, gleed deze in eens onder zijne voeten weg en stortte ook bij mede naar beneden, met dat gevolg, dat hij half onder den muur geraakte. Na in allerij van het puin ontdaan te zijn, werd hij naar zijne woning overgebragt; hij is wel is waar vrij sterk geknueud, maar het is voorzeker een wonder te noemen, dat hij zijn leven bij dit voorval heeft behouden.

— Den 30sten dezer, de laatste kermisdag, had te Delfzijl weder het van ouds bekende „papegaai-schieken“ plaats.

Een aantal bedreven schutters dong naar de uitgeloopte prijzen. De wedstrijd, die des morgens te 9 uur een' aanvang nam, werd eerst des avonds te 8 uur geëindigd, toen het K. S. VAN KOMEN van Farmsum gelukte, het beslissende schot te doen en dus den hoogsten prijs te behalen.

Op de gebruikelijke wijze werd hij dus als „schutter-koning“ begroet en rondgeleid. Dit feest, waarin het talrijk zamen-gelooeid publiek van zijne belangstelling deed blijken, liep, door heerlijk weder begunstigd, in orde en tot algemeen genoegen ten einde.

— Den 27sten der vorige maand is te Delfzijl, ten gevolge van gebrek aan steenkolen, binnengeloopt de van Dusseldorp komende fraaije en gemakkelijke ingerigte Engelsehe stoomboot *die schone Mainzerinn*, lang 47 N. ellen, gevoerd bij kapt. J. B. VAN HAAG en bestemd om de rivieren te bevaaren, ten welken einde de boot in den vroegen morgen van den 30sten naar Hamburg is gestoomd.

— Men berigt ons, dat te Langen, onder Laten (Hannover), 2 uur van Ter Apel, een der dezer dagen plaats gehad hebbende onweders veel schade heeft veroorzaakt, zoo als uit het volgende kan blijken.

Het koren is aldaar namelijk voor een vierde gedeelte geheel en al verpletterd door den geduchten bagel, zoodat de schade, daardoor ontstaan, reeds zeer groot te noemen is, te meer daar het koren te dier plaats over het algemeen vrij goed stond. Twee schaapskooijen zijn er verder door 'tonweder in brand geslagen. Er waren gelukkig toen geene schapen in. Ook zijn er twee dikke eiken boomen door dap bliksem vaneen gespleten, terwijl te Meppen een man door 't onweder is doodgeslagen.

De voorzitter der boven vermelde staatscommissie, mr. A. W. ENGELSEN, roept in de Staats-Ct. allen op, die dit jaar verlangen ingeschreven te worden op de rolle der studenten aan eene der Hoogescholen of aan het Athenaeum te Amsterdam of te Deventer, om zich vóór het einde der maand Junij, bij gefrankeerde brieven, met nauwkeurige opgave van hunnaam, woonplaats en ouderdom, bij hem te 's Gravenhage aan te melden. — De commissie zal dit jaar hare vergaderingen houden binnen de stad Leiden, zullende de dag, waarop ieder der belanghebbenden in den loop der maand Augustus aldaar wordt verwacht, vooraf worden bepaald.

Staat der gewassen en van het vee in de provincie Groningen, — 16den 1850.

Het regenachtige weder in den herfst van 1849 was oorzaak, dat de voor het wintergraan noodige bewerking van den grond niet onafgebroken voortgezet konde worden, waardoor vele wintergewassen en in het bijzonder de eigenlijk gezegde granen zeer laat te veld zijn gebragt, zoodat men bij den aanvang des winters, wegens den zwakken staat dezer granen, veel vrees voede, dat daarvan een zeer groot gedeelte in het koude jaarsuizen zoude verloren gaan. Deze vrees is echter niet bewaarheid, daar eene vrij dikke sneeuwlaag, reeds in November nedergevallen, al het wintergraan en het koolzaad tegen de, anders dit jaar vrij strenge koude, volkomen beschut heeft.

Het voorjaar was echter hoogst ongunstig, door koude in Maart, groote vochtigheid in April en weder eene vrij strenge koude, ja herhaalde malen vorst in het laatst van April en in de twaalf eerste dagen van Mei, waardoor de gewassen thans op verre na zoo voordeel niet staan, als dadelijk bij het wijken van den winter.

Tarwe is op dit oogenblik meerendeels een schraal gewas en mis-klenrig, dat echter het veld genoegzaam bedekt en bij warmte en gunstig zomerweder zich nog herstellen kan.

Rogge heeft in de lage streken door de vochtigheid in April geleden. Daar echter de rogge doorgaans op de hoogere en vooral zandige gronden wordt aangeeld, was dit niet meer dan een plaatselijk nadeel. Maar de rogge, die reeds vrij hoog opgeschoten was, zoodat de tot veevoeder bestemde rogge reeds op den 8sten—10den Mei op vele plaatsen gesneden werd, is bij het buitengemeen koude weder van het begin van Mei zigbaar achteruitgegaan en heeft thans op vele plaatsen eene slechte kleur en al te spichtig aanzien, waardoor voor het misgelukken van dit gewas op meer dan ééne plaats vrees bestaat.

Wintergerst is op vele akkers nu reeds als mislukte te beschouwen en aldaar omgeploegd en door zomergerst vervangen. Dit was inzonderheid het geval in het Oldambt, waar ook de ritnaal veel schade heeft te weeg gebragt. Onderscheidene akkers zijn echter nog overgebleven en kunnen bij opvolgend gunstig weder nog eenen middelmatigen oogst opleveren.

Maartgerst is er nog niet veel gezaaid, maar komt anders goed aan; terwijl de zomergerst nog te kort geleden gezaaid is, om daarvan veel te kunnen zeggen. Op eenige hoogte en aan den wind gestelde akkers had echter ook dit graan, pas even boven den grond gekomen, van de vorst geleden.

Haver is zeer laat te veld gebragt, ja in sommige lage en vochtige streken op dit oogenblik niet uitgezaaid; daar de bewerking

van den grond in de tweede helft van April op slechts eenigzins vochtige kleigronden nog geheel ondoenlijk was. Over dit gewas laat zich dus nog niets met zekerheid zeggen.

Koolzaad heeft van den winter niet geleden en staat over het algemeen vrij goed, hoewel nog enigzins spijlig (dat is zonder geenzame zijtakken), op dit oogenblik te bloeien. Veel was daarvan in 1849 uitgezaaid, hetwelk alzoo eene goede hoop op de toekomst geeft.

Aveelzaad is in het Oldambt reeds bijna uitgebloeid en belooft ook een matig goed gewas, indien de strenge nachtvorsten van het begin van Mei daaraan geen nadeel hebben toegebracht.

Erwten staan tot dusverre goed, maar zijn niet overvloedig uitgezaaid.

Boonen zijn boven den grond, hebben hier en daar geleden van de vorst, dat zich echter schijnt te herstellen.

Klaver is wel door den winter gekomen en belooft bij warmer weder een goed gewas.

Graslanden zijn nog zeer achterlijk, zoodat men ook hiervoor zeer naar warmte verlangt, ten einde genoegzaam voeder te hebben in de weide, 't geen op dit oogenblik nog geenzins het geval is.

Fruchtboomen. De bloeitijd der abrikozen, perziken en nu laatstelijk ook der pruimen en kersen heeft eene zeer koude webragestheid getroffen. Zoo ook die der allervroegste peren, terwijl de late peren en verreweg de meeste appelen hunne bloemen nog niet geopend hebben.

Moegewassen hebben tot dusverre bijna niets opgebracht, daar menig zaaiel door de koude verloren gegaan of slecht gegroeid is.

Vee. Men mag zich echter grootelijks verheugen in de gezondheid van al de soorten van vee en vooral daarin, dat de longziekte onder het rundvee, zover de berigten luiden, op dit oogenblik in deze provincie niet bestaat. Zij heeft bestaan op den stal van J. F. R. de Haze, te Harenhuizen, nadat al het vee, zoo het zieke als het gezonde, aldaar op den 20sten April j.l. gedood is, heeft men van geene nadere ziektegevallen in dit gewest vernomen.

Men loopt echter daaromtrent nog steeds groot gevaar, daar deze verdelende ziekte ook altoos in de onmiddellijke aan dit gewest aangrenzende Friesehe grienden van Kolommenland en Nieuw-Kruisland en in die van Achtkarspelen aanwezig is.

De invoering van het Engelsch varken-ras (Colshire en Colshill-breed) heeft althans aan de verwachting voldaan; daar er nu reeds eenige honderden afstammelingen daarvan, met het inlandsche gekruis, aanwezig zijn, die algemeen de goedkeuring der veehouders wegdragen, terwijl er nu onlangs aan de landhuishoudkundige school te Haren 9 biggen van geheel zuiver Engelsch-ras geworpen zijn, waarvan er zich op dit oogenblik nog 8 in leven bevinden.

(Staats-Cl.)

Iets naders omtrent wijlen den heer W. van den Bruggen.

Op den 12den Mei overleed te Metz, in een' nog niet hoog geklommen ouderdom, de hoog edel gestrengde heer W. VAN DEN BRUGGEN, gepensionerd luitenant-kolonel, lid van het hooft militair gerechtshof te Luxemburg, kommandeur of ridder van onderscheidene orden. Uit een aanzienlijk geslacht in Gelderland geboren, vertrok hij op zeer jeugdigen leeftijd, in de laatste jaren van NAPOLEON'S heerschappij, naar Frankrijk, en genoot zijne opleiding op de militaire school te St. Cyr. Gebleef aan officieren, een gevolg van den moorddadigen afloop van den Russischen veldtocht, deed hem vroeger dan anders het geval zoude zijn geweest, die school verlaten. In de eerste dagen van 1813 ontving hij zijne aanstelling als tweede luitenant der infanterie, en in dien rang nam hij deel aan den gedenkwaardigen veldtocht van dat jaar in Duitschland, en was onder anderen tegenwoordig bij de veldslagen van Dresden en Leipzig. Na 't herstel der Nederlandsche onafhankelijkheid keerde hij naar zijn vaderland terug, en was gedurende onze vereeniging met België voortdurend in de zuidelijke provincien, met name te Doornik, in garnizoen. Hier maakte hij zich eerlang zeer aanzienlijk als kommandant der schoolcompagnie, en verwierf met den naam van een uitstekend bekwaam officier ook in hooge mate de achting zijner nieuwe landgenooten. De gewelddadige scheuring van het voormalige koninkrijk der Nederlanden, door VAN DER BRUGGEN altijd ten sterkste betreurd, opende hem weldra een' anderen belangrijken werkring. In October 1830 werd hij benoemd tot kommandant der vrijwillige flankcompagnie Groninger en Francker studenten. Het was vooral in deze eervolle, maar uit den aard der zaak ook vrij moeilijke betrekking, dat hij meer dan gewone talenten aan den dag legde. Begaaft met een uitstekend talent om met jongelieden om te gaan, beschaafd en human in den volsten zin van het woord, wist hij onder deze geimproviserde krijgslieden, aan het vrije akademiëleven gewoon, eene stipte orde te handhaven, en ziah te gelijk aller vertrouwen en genegenheid te verwerven. Ik geloof dus niet te veel te zeggen, wanneer ik hier verklaar, dat onder al de leden der compagnie geen enkele gevonden wordt, die niet tot op den huidigen dag met achting en erkentelijkheid aan zijn voormaligen bevelhebber terugdenkt, die niet met aandoening de mare van zijn overlijden vernomen heeft. Ik sprak dan ook vroeger geheel in den geest van al mijne wapenbroeders, toen ik, eenige weken na zijn overlijden te Groningen, bij de uitreiking van den goeden eeredoel, door de compagnie aan VAN DER BRUGGEN geschonken, hem de volgende woorden toevoegde:

Erkentlijk vaderland, dat ware grootheid huldigt,
Loont uw beproefde trouw met ridderorde en band,
Maar 'tgeen wij aan uw deugd en kunde zijn verschuldigd,
Dat voert ons hart allen, dat loont geen vaderland.

Gij waart, toen de eelste pligt uit deez' aloude wallen,
Toen heilige strijd ons riep voor erf en bakermat,
Door vaderlijke zorg en kleishoud voor ons allen
Een trouwe leidman op het ingelagen pad.

Ja, mochten we op dat pad een handvol lauw'ren garen,
Of heeft heel 't vaderland ons pogen toegejuicht —
Dien jubeltoon danken we U, aan U die uwerbaren:
Ziedaar wat aller mond, wat aller hart geluid.

Re kunnen wij geen dank naar waarde u doen erlangen
Voor 't geen elk onzer voelt, dat hij U schuldich is,
Zoo wil dit cermetaal goedgunstig toekontangen,
Als een geringer bijk van onze erkentenis.

Doet ooit een dierbre vorst ons weer zijn roepstem hooren,
Dan wordt onze arm op nieuw aan 't vaderland gewijd,
Wees dan ook weer ons hoofd, en moedig als te voren,
Sacht heel deez' jonglageschap op uw bevel ten strijd.

Langen tijd met de bijzondere vriendschap van den waardigen man vereerd, in wiens onderhoudend en leerszaam gezelschap ik onder anderen den zomer van 1834 in Frankrijk doorbragt, acht ik het een aangename pligt hier openlijk deze geringe hulde aan zijne nagedachtenis toe te brengen, terwijl ik mij overtuigd houd, dat de staatsmede de gevoels uitdruk niet alleen van de leden der voormalige Studentencompagnie van Groningen en Francker, maar ook van allen, die ooit tot den overledene in eenige betrekking stonden.

te Hage, 20 Mei 1850. A. W. ENGELSEN. (N.R.C.)

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek moeten wij eenige ingezondene stukken tot een volgend nummer laten liggen.

Kerknieuws.

ST. JANEGA en DELFTRAHUIZEN, 22 Mei. De weleerw. zeer gel. heer W. Zagers, predikant te Warns en Scharl, heeft voor de beroeping herwaarts bedankt. Eerstdaags kan nu alzoo tot een vierde beroep worden overgegaan.

Bij de Herv. gemeente van Oudwoude en Westergeest (klass is Dokkum) is tot predikant beroepen H. R. Voget, kand. bij het provinciaal kerkbestuur van Zuid-Holland.

WYVERSHOF (klass. Hoorn). Uit het vroeger medegedeelde artikel is alhier beroepen de w.e.w. heer H. M. Laurman Wassenaar, kand. tot de H. dienst bij het Prov. kerkbest. van Drenthe.

Z. M. heeft het beroep goedgekeurd, uitgebragt door den kerkraad der Hervormde gemeente te Overlaagbroek, op B. C. Ledeboer, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Gelderland.

's GRAVENHAGE, 30 Mei. De 32ste vergadering der Evangelisch-Lutherische synode is gisteren geopend door den minister van justitie, voorloopig belast met de zaken der Herv. Beroedienst enz.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 30 Mei, kapit. Smit Morgenster, van Danisig; Stuifje Jochemina, van Hamburg; Boonke van Vrienden, van Haarburg; den 31sten Schuur Johanna Etna, van Koningsbergen; Mulder Harmonie, van Bordeaux; den 31sten de Jonge Jantina, den 1 Juni Onnes J. hanna Geertruida en de Jonge Jantina, alle drie van Koningsbergen. — Te Hollisloot den 30 Mei, Mulder Alida, van Memel. — Te Texel den 30 Mei, Engelman Richard, van Newcastle; Franken Maria, van Dramma; Bekkering Christina, Westera Antina Elaina en Vos Martha van Danisig, alle drie van Koningsbergen; Hazevinkel Onderneming, van Danisig. — In het Vile den 29 Mei, Bolhuis Gesina, van Londen; van Sluis Broederliefde, van Sunderland; Fijn de B. o. Mollena, van Drobach; den 30sten Ploeg Vertrouwen, van Newcastle; den 20 Mei, van der Baan Johanna, van Genua; den 21sten de Boer Eliza, van Rotterdam. — Te Chatam den 28 Mei, Dik Carolina, van Triest. — Te Deal den 28 Mei, Cranmer Anna, van Rotterdam. — Te Trest den 24 Mei, Veen Alida, van Amsterdam. — Te Gravesend den 29 Mei, Hilbrande Wendel, van Amsterdam. — Te Hull den 27 Mei, de Jonge Elisabeth, van Amsterdam; den 28sten Frank Hopende Zeeman, van Rotterdam. — Bij Lowestoft den 26 Mei, de Jonge Jantina, van Kiège van Liverpool. — Te Nerva den 19 Mei, Koster Martha Elisabeth, van Amsterdam. — Te Stockholm den 21 Mei, Hazevinkel Johanna, van Amsterdam; Dethmers jonge Willelm.

Dundee den 26 Mei, Potjewijld Athena, van Rotterdam. — Te Leith den 28 Mei, Frankena Verwachting, van Rotterdam. — Te Bolderaa den 20 Mei, Boekhout Johannes Hermans, van Hamburg. — Te Pillau den 25 Mei, Wegener v. r. Martha, van Deilfj; Brons Helena Brons, van Antwerpen; Potjer Dankbaarheid, van Rendsburg; den 26sten Kleinigina Catharina Cornelia, van Rotterdam; Paap Margrita, van Harlingen; Bakker Geertruida Femina, van Stettin; den 28sten Jager Zwaantje Elisabeth, van Amsterdam. — Te Pernam den 10 Mei, Jonker Riga, van St. Ubes; Boeling Alida, van Bergen. — Te Libau den 16 Mei, van Wijk Jentij, van Stettin. — Te Koppenghe den 28 Mei, Schuring Antje, van Stettin. — Te Dantzig den 23 Mei, Groenewoud Afina Jonker, van Amsterdam; Zijl Alpha, van Londen; den 26sten Oldenburger Agatha, van Farusum; Oldenburger Sara Maria en Mulder Jantina Anna, beide van Swinemunde. — Te Liverpool den 29 Mei, van der Laan Jacoba Alida, van Rotterdam. — Te Lynn den 29 Mei, Alberts Gesina Jantina, van Lubek. — Te Warnemunde den 26 Mei, Jonker v. Barbara, van Bremen. — Te Hamburg den 28 Mei, Huismann Hinderina, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 25 Mei, Gelltes de 2 Gezusters, van Groningen; den 26sten Broekema Maria, van Dantzig; den 28sten Spel de 5 Gebroeders en Burman v. r. Gesina, beide van Groningen; van der Veen v. r. Catharina en Salemons v. r. Hillegina, beide van Deilfj. — Te Rendsburg den 23 Mei, Rasker Catharina, van Stettin n. Schelpeijl; den 24sten Kroon v. r. Wicherdina, van Koningsbergen n. Friedrichsdal; den 26sten Douwes Johanna, van Hartlepool n. Kiel; Pepper Pennegina, van Hamburg n. Rostock.

Binnengekomen te Texel den 31 Mei, kapit. Mooi Tiessina, van Cardiff; Smit Anechiena Engeline, van Dantzig; den 1 Juni de Winter Catharina, van Seaham. — In het Vile den 31 Mei, Scherpijer Jantina Frouwina en Menkema Catharina Sijpkens, beide van Koningsbergen; Gatsen Elisabeth Hillegina, van Dantzig; Bakker Jantina, van Koppenghe. — Te Helvoet den 1 Juni, Timmer Elisabeth, van Libau; Potjewijld Albertina, van Pillau. — Te Civita Vecchia den 17 Mei, de Boer Maria, van Amsterdam. — Te Londen 30 Mei, Kok Aastroom, van Hamburg. — Te Bolderaa den 23 Mei, de Vries de Gezusters, van Bergen.

Zeiklaar te Liverpool den 27 Mei, kapit. Hazevinkel Johanna Klazina, naar Riga.

In lading te Liverpool den 27 Mei, kapit. Albers Gesina Helena, naar Elsenaur.

Vertrokken van Amsterdam den 30 Mei, kapit. Kraan Annetta Fossina, en den 31sten Meihuizen Jantje Nanninga, beide naar Messina. — Van Texel den 30 Mei, Karsies Hillegina Wilkens, naar Napels; Flik Onderneming, naar Marseille. — Uit het Vile den 29 Mei, Giesen juffer Hillegina, naar Petersburg; Visser Trijntje, naar Stettin; den 30sten Meijer Johanna Maria, naar Hull; Kwant Hendrika Gesina, naar Stettin; Pronk Gesina, naar Bolderaa; Hasekamp Vrienden, naar Hamburg; Pot Catharina Elisabeth en Kraan v. r. Helena, beide op avontuur. — Van Helvoet den 30 Mei, de Boer Oud Nederland, naar Batavia; Brouwer Ida Gesina, naar Stettin; den 31sten de Boer Eduard, naar Petersburg. — Van Brielle den 30 Mei, Sap Vrienden, naar Stettin. — Van Maassluis den 30 Mei, Legger Geertina, naar Londen; de Groot Jantina, naar Petersburg. — Van Liverpool den 28 Mei, Duit Maria Anna en Stratingh Jantina, beide naar Nerva; den 28sten Post Edzardina Catharina, naar Dordrecht; Huismann Onrust en de Groot Margaretha, beide naar Nerva; Klein Alida Hendrika, naar Hamburg. — Van Memel den 25 Mei, Klazen Antje, naar Holland. — Van Swinemunde den 24 Mei, Niehoff Jantina Jekellina, naar de Oostzee; Prins Roelina, naar Rendsburg; den 28sten Schuuring Antje, naar Koppenghe. — Van Hamburg den 27 Mei, Nauta Sara en de Vries v. r. Wobbeina, beide naar Amsterdam; den 28sten van Laaten de 3 Gezusters, naar Emden. — Van Bremerhaven den 27 Mei, de Vries Roelina Etna, naar Krageroe; den 28sten Kwant Johanna, naar Dantzig. — Van L. bau den 14 Mei, de Grooth Lucas Wildervank en den 17den Boon Jantina, beide naar de Maas; Tiktak Jantina Fennechina, naar Amsterdam; den 20sten Galtje Helena, naar de Maas. — Van Dantzig den 25 Mei, Potjewijld Nreede, naar Harlingen; den 26sten Degenhard Wicherdina, naar Amsterdam. — Van Pillau den 28 Mei, Orsel Egberdina Schuringa, naar Spalding, van der Werff Jantina, naar Amsterdam.

Vertrokken van Texel den 31 Mei, kapit. Hofkamp de 10 Gebroeders, naar Newcastle. — Uit het Vile den 31 Mei, Bontekoe v. r. Geertruida, naar Hull. — Van Agger Kanaal den 17 Mei, Staatvoet Margaretha Gesina en Sap Margaretha Everarda, beide naar Engeland.

HARLINGEN, 1 Juni. Binnengekomen den 28 Mei kapit. Munneke Baudina, van Newcastle; Fijn de Broeders, van Drobach; den 30sten Zwaal Barend, van Stettin; Zwaal Gijbert Jan, van Oudooen; den 1 Juni Dekker Onderneming, van Memel. — Vertrokken den 29sten Hasekamp Vrienden, en Pot Catharina Elisabeth, beide naar Noordwegen; den 31sten Bontekoe Geertruida, naar Engeland; den 1 Juni Weyer Elisabeth Maria, naar Noordwegen; Munneke Baudina, naar Schotland; de Boer Zeelust, naar Engeland.

ZOUTKAMP, 2 Juni. Binnengekomen den 29sten kapit. Deen Gesina, van Noordwegen; de Groot Jacoba Johanna, van Liverpool; den 30sten van der Woude Gesina Gesina, van Koningsbergen; Bakker Nijverheid, van Stettin; Dreesen Tjakken, van Noordwegen; den 31sten twee Engelsche schepen. — Vertrokken den 30sten de Winter Margaretha en Weite Geertruida Alida, beide naar Gloucester; de Boer Magrita Jantina, naar Portsmouth; Redewell Ann en Roetha, naar Boston; Schillens Rehobold, naar Londen; Boonmagriet Magriet, naar de Noordzee; den 31sten Boer Neisina Beerta, naar Harwich; van der Wal Geerdina, naar Poole; Smit Aleouda Rensina en Boon Annetina, beide op avontuur. — Zeiklaar den 31sten Ketelaar Engeline, naar Hull; Hangebroek Endragt, naar Portsmouth; Broekman Helena, op avontuur; den 1sten Morton Catharine, naar Harwich; den 2den Warners Tjaardina Fennegina, naar Londen.

TEBUNTREZIJL, 2 Juni. Binnengekomen den 27 Mei kapit. de Boer Zeelust, van Halle; den 28sten Kruisinga v. r. Reuke, van Bremerhaven; Molendak Aalje en Hagedoorn de 4 Gebroeders, beide van Leer. — Vertrokken den 26sten Folster de 3 Gebroeders en Schoeboek Minerva, beide naar Hamburg; Burman ..... en Pasman v. r. Elisabeth, beide naar Leer; den 27sten van der Laan Bougina en den 28sten Mooi de Wineschotterijl, beide naar Noordwegen; Douwes Venus, naar Norden; Gust de Hoop en den 30sten Legger Geertina, beide naar Noordwegen; Kroger Maria, naar Leer. — Delfzijl, 2 Juni. Binnengekomen den 29 Mei kapit. Koens de jonge Rudolf en Kuiper de 2 Gebroeders, beide van Leer; den 30sten Brink Hinderkije, van Emden; Heins de 5 Gebroeders, van Leer; Oettes de Hoop, van Emden; Spilhorst de Goede Vrienden, van Krakeroe; den 31sten de Groot Magrietha Johanna, van Leer; Stuifje de jonge Maria, van Emden; Minholst Imelina, van Papenburg; Huismann Aurora, van Bremen; den 1 Juni Dijkstra Fenna, van Brewig. — Vertrokken den 28sten Stenborg de Vrienden en de Groot de jonge Cornelis, beide naar Noordwegen; den 30sten Emmelkamp Anechiena en Groenewold Margaretha, beide naar Bremen; Deters Anna Maria, op avontuur; den 1 Juni Bonker Maria, naar Carolinensijl; Berghoorn Trientje, naar Emden; Heins Bouwina, naar Leer.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de sond gepasseerd zijn.

- 25 Mei. Puister, Rieka (Veendam), v. Koningsbergen n. Amsterdam. Brons, Fenna (Groningen), v. Koningsbergen naar Belfast. de Jonge, Fennegina (Pekela), van Dantzig n. Amsterdam. Galtje, Helena (Groningen), van Libau naar de Maas. Bakker, Anechiena (Veendam), van Aalborg naar Riga. de Haan, Alida Alida (Sappemeer), v. Stettin n. Groningen. Giezen, Jantje (Veendam), v. Liverpool n. Pernau. Naatje, Jan Heero (Pekela), van Windau naar de Maas. de Jonge, Betiena (Veendam), v. Koningsb. n. Amsterdam. 28 — Taal, Gesina Jantina, van Koningsbergen n. 't Nieuwe Diep. Duit, Fennegina, van Koningsbergen naar Amsterdam. Wolkammer, Eenige Broeder, van Bremen naar Pillau. Smit, Margiena, van Oporto naar Helsingor. 29 — Spijkman, Juliana Louisa, van Amsterdam naar Petersburg. Mulder, Reika Jantina, van Greifswald naar Londen. Bakker, Louise, van Hull naar Koningsbergen. Gnodde, jonge Jan, van Horsens naar de Oostzee. de Boer, Hendrika Anechiena, v. Amsterdam n. Petersburg. Pik, Hendrika Marchina, van Oporto naar Petersburg. Veenstra, Ankje, van Amsterdam naar Stettin. Oostra, Annetina Jantina, van Amsterdam naar Malmö. Kuitze, jonge Wieher, van Amsterdam n. Koningsbergen. Scholten, Maria, van Amsterdam naar Koningsbergen. Kortrijk, Anna Alida, van Koningsbergen naar Amsterdam.

ELSENUR, 29 Mei. De Wind den 25sten Mei Z.W. en N.W.; den 26sten Z.O. en W.N.W.; den 27sten Z.Z.O.; den 28sten O.Z.O. Z.W., W.; den 29sten W., N.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 3 Juni 1850, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

TARWE.		GERST.		Zw. Voor	
Jarige	70 f 6,25	Winter	52 f 2,80	40 f	2,00
N. Oml.	70 f 6,15	52 f	2,75	42 f	2,10
	72 f 6,55	56 f	2,90	44 f	2,20
Old.	68 f 5,35	Zomer	56 f 2,85	KONINGEN.	
	70 f 5,75	58 f	2,75	Paardeb.	3,25, 50,80
	72 f 6,15	Knobbe	60 f 3,00	ZADEN, ENZ.	
			62 f 3,20	Gr. Gort p.m.	4,50, 75,75
ROGGEL.		HAYER.		Far. 100N. f	6,50, 10
N. Inlands.	68 f 3,60	Dikke	42 f 2,15	Koais.	
	70 f 3,90		44 f 2,30	Zomers.	
	72 f 4,20		46 f 2,45	Deders.	
BOEKWEIT.			48 f 2,60	Boters.	
Gr. Zand	62 f 3,90		50 f 2,75	G. Most.	5,50 a f 7,60
	64 f 4,20		52 f 2,85	Raapol. p. v.	f 45
	66 f 4,50	Bl. Voor	38 f 2,15	Prijs der Boter	
Zw. Zand	64 f 4,00		40 f 1,90	Ton f 9,91	
Veen	64 f 3,95		42 f 2,00	f 4,60	

Tarwe en Rogge rond geringe vraag en als getoetst moeilijk te plaatsen. — Gerst 10 cents lager. — Gerst slij. — Puike soorten te plaatsen. — Boven niet dattigen.

AMSTERDAM, 31 Mei. Tarwe en Rogge met weinig handel; 131 f o. b. Poole. Tarwe f 287, f 290; 121 f Oostv. f 170. — Rogge: 116, 117 f n. Deensche f 110, f 112. — Gerst en Haver zonder handel.

Koolzaad dadelijk zonder handel, op levering in een doen; op 9 vat in Sept. en Oct. 56 p. v. — Lijnzaad in een doen: 111 f Petersb. f 270; 109, 110 f Arch. f 265. — Raapolle dadelijk in eef doen; op levering van het njaar willig; op 6/w. f 45; vlieg. f 44; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 33,75 a f 34; Mei f 35. — Lijnolie iets aangenamer; op 6/w. f 34,25; vlieg f 33,25; Sept. en Oct. f 32,75 a f 33. — Hennepolie op 6/w. f 39,25; vlieg. f 38,25.

LONDEN, 29 Mei. Ten gevolge der Derby-wedrennen was de graanmarkt heden zeer schaarsch bezocht. Het weinige dat in Tarwe omring werd tot de prijzen van Maandag betaald. Gerst bedong bij kleinigheden de vorige koersen. Haver was, zelfs in de puike soorten, niet zoo goed als vorigen markttag te plaatsen. In Boonen en Erwten was geene verandering.

LONDEN, 31 Mei. De graanmarkt was onder den invloed van het fraaie weder lusteloos en de handel was hoogst onbeduidend; Inl. Tarwe was moeilijk tot de koersen van 11. Maandag te plaatsen; de houders van vreemde waren niet geneigd om lager los te laten, zoodat benoedigen die prijzen moesten besteden. Gerst onveranderd. Puike Haver iets duurder, mindere kwal. lager verkrijgbaar. Boonen en Erwten ondervonden geene variatie.

PARIS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 1 Juni
NEDERL. Werk. Schuld 2 1/2 pCt. 56 1/2, 56 1/2; Dito Cert. 2 pCt. 66; Dito dito 4 pCt. 85 1/2; Amortisatie-Syndicaat 3 1/2 pCt. 87 1/2. — BELGIE, bij Rothschild 2 1/2 pCt. 47 1/2, 47 1/2. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 52 1/2, 52 1/2. — SPANJE, L. bij Ardains van 85 f 5 pCt. 12 1/2; Dito dito van 510 f 5 pCt. 13 1/2, 13 1/2; Dito 3 pCt. 37 1/2; Dito Binnenlandsche 4 1/2 pCt. 32 1/2, 32 1/2; Coup. Ard. 7 1/2, 7 1/2. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 35 1/2, 35 1/2; Dito Dito 4 pCt. 35 1/2, 35 1/2. — RUSSLAND, Obl. Hope 1798 en 1816 5 pCt. 105; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 95 1/2; Dito bij Hope 4 pCt. 86 1/2, 86 1/2; Dito bij Steigitz en Comp. 4 pCt. 85 1/2; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 64 1/2; Certific. van dito 6 pCt. 64 1/2, 64 1/2. — POLEN, Aand. met Loten 500 fl. 144 1/2. — OOSTERRIJK, Metall. 5 pCt. 75 1/2, 76; Dito Nieuwe 2 1/2 pCt. 40 1/2, 40 1/2; Dito Nieuwe 5 pCt. 81, 81 1/2; Denem. 5 pCt. 87 1/2; Braz. 5 pCt. 89 1/2; Dito 1843 5 pCt. 87 1/2; N. Mex. 5 pCt. 29 1/2, 1, 1; Peru Uitgest. 33 1/2, 34; N. Russen 4 1/2 pCt. 95.

Op de voortdurende rijzing der Fransche fondsen te Parijs, was heden onze fondsenmarkt over het algemeen iets gunstiger gestemd. Van binnenl. vertoende in Integralen en van buitenl. effecten in Mexik. de handel nog al eenige levendigheid.

Koers van het Geld: Beeseing 2 1/2; Prolong. 2 1/2; Disconto 2 pCt. Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2 1/2 pCt. 56 1/2; Ard. a 510 f 13 1/2 a f; Binnenl. 3 pCt. 32 1/2; Metall. 5 pCt. 75 1/2 a 76.

AMSTERDAM, 2 Juni. EFFECTEN-SOCIETEIT te 4 1/2 uur. Integralen 56 1/2, Ard. a f 510 13 1/2. Dito a f 510 13 1/2. Binnenl. 3 pCt. 32 1/2, f. Fransche Oblig. 3 pCt. 63, 1/2. Mexik. 29 1/2.

De markt was heden over het algemeen wederom williger gestemd, op den aanboudenden vooruitgang der Fransche fondsen te Parijs. In Fransche 3 pCts. en Spaansche was de affaire vrij geanimeerd.

ADVERTENTIE.

De COMMISSIE van GENEESKUNDIG ONDERZOEK en TOEVOORZIGT in deze Provincie berigt, dat op VRIJDAG den 7den JUNIJ 1850, des namiddags te drie, vijf en zeven uren, en op ZATURDAG den 8sten JUNIJ, des voormiddags te negen, tien en elf uren, door haar in het openbaar APOTHEKERS-EXAMENS zullen worden afgenomen in het OMMELANDERHUIS alhier.

GRONINGEN, 4 Juni 1850. De Commissie voornoemd, en uit haren naam: C. U. J. HUBER, Secretaris.

De COMMISSIE ter regeling der OPENBARE FEESTEN, te geven bij gelegenheid van de OVERDRAGT en INWIJDING van het NIEUWE AKADEMIE-GEBOUW te Groningen, voornemens zijnde om, onder anderen, eene ILLUMINATIE te doen daartstellen op de Vischmarkt, voor de Korenbeurs aldaar, noodigt bij deze uit die deskundigen, welke genegen mogten zijn om voor eene Illuminatie als hiervoren is bedoeld en waaromtrent bij den Voorzitter der Commissie, den Heer MEURS WICHERS alhier, de nodige inlichtingen te bekomen zijn, het PLAN, eene TEEKENING, het BESTEK en eene BEGROOTING van KOSTEN op te maken, die stukken vóór den tienden Julij aanstaande bij den Secretaris der genoemde Commissie in te zenden, geschreven door iemand anders dan den Vervarviger, vergezeld van een geachtet Briefje, gemerkt als het ingezondene en houdende de vermelding van den naam des Vervarvigers.

Aan dengene wiens ingezondene Stukken als de beste of doelmatigste beschouwd zullen worden, zal eene PREMIE, ten bedrage van VIJFENTWINTIG GULDEN, worden toegekend en voldaan, mits de voorgestelde ILLUMINATIE, met al datgene wat daartoe behoort, niet meer dan f 1000 — 00 zal behoeven te kosten en dat de levering daarvan, bij openbare uithetstading voor de laatstgenoemde som of daar beneden worde aangenomen.

GRONINGEN, 1 Juni 1850. Namens de Commissie voornoemd: CANTER CREMERS, Secretaris.

DE PREDIKANTEN-VERBENIGING

voor de PROVINCIE GRONINGEN houdt hare VOORJAARS-VERGADEHING op aanstaanden DINGS-DAG den 11den Junij dezes jaars, des voormiddags te tien uur, in het CONCERTHUIS te Groningen.

Tot de onderwerpen, die besproken zullen worden, behooren: Opbeldering met voorbeelden wat populair prediken is; het belangrijke van het huisbezoek en de wijze waarop het gedaan behoort te worden; of het tot de roeping van den Evangeliedienaar in Nederland behoort, om de uitbreiding van het Christendom in China te bevorderen; wat de Predikanten doen kunnen om het Kerkgezang meer stichtelijk te maken; hoe men het catechiseren in verband kan brengen met de indeeling van het Kerkelijk jaar; of eene herziening der formulieren van eenigheid en eeredienst door eene Synode wenschelijk is en uit te lokken; dan of het beter is zich aan de bestaande te houden, met vergunning aan Predikanten, om zich naar verkiezing daarvan te bedienen, enz.

Bovendien benoeming van eene NIEUWE DIRECTIE, REKENING van den PENNINGMEESTER ENZ. BUSCH KEISER, Secret.

HARDDRAVERIJ MET PAARD EN CHAIS

te WINNEWEER, op DONDERDAG den 13den Junij 1850. De PRIJS zal nad worden aangekondigd.

HARDDRAVERIJ TE LEIDEN.

Het BESTUUR van het VIJFDE LAND-HUISHOUDKUNDIG CONGRES maakt bekend, dat op VRIJDAG den 14den Junij aanstaande, ter gelegenheid van genoemd CONGRES, wordt verhardiraafd: eene keurig bewerkte ZILVEREN VAAS en een ZILVEREN BEKER, de eerste als PRIJS van de Stad Leiden en de tweede als PREMIE der Leden van het Bestuur.

Tot deze HARDDRAVERIJ worden alle Paarden toegelaten, mits ten genoegen der Keurmeesters. De Aangifte kan geschieden tot op den 14den Junij, des voormiddags te 10 uur, bij den oudergeteekende (Hooggevoerd, wijk IV, no. 422). De Keuring en Loting hebben plaats te elf uur, buiten de Marepoort, aan het Haarlemmer Veehuis. De Harddraverij begint aldaar te één uur.

Leiden, 26 Mei 1850. Namens voornoemd Bestuur, De Commissaris voor de Harddraverij: P. H. BARON TAETS van AMERONGEN.

VOORLOOPIG BERICHT.

De HARDDRAVERIJ, almede de Beoordeeling van het schoonste inlandsche TEGENSTRAAT zal wederom van wege BURGOEMEESTER en WETHOUDEREN van de PRINCEBESCHERFING plaats hebben op DONDERDAG den 27sten Junij streektijd.

De **GEWONE HARDDRIVE-RIJ** te **ONDERDENDAM** zal plaats hebben op **ZATURDAG** den 22sten Junij 1850.

DE GLASBLAZERIJ IN MINIATUUR

van de Gezusters **MICHAULT**, welke gedurende eenige dagen alhier te bezichtigen is, kan als bijzonder merkwaardig en bezienswaardig aanbevolen worden. Het is zeer interessant, de kleine geringe zaken, als **GEVULDE BLOEMKORFJES**, **OPGETUIGDE SCHEPEN**, **RIJTUIGEN**, **HONDEN**, **KARAFFEN**, **ENZ.**, binnen korten tijd onder de handen der Kunstenaars te zien ontstaan. Kunstig is het in allen gevallen, de voorwerpen, zoo fraai naar de verbeelding, uit de losse hand te vervaardigen. Behalve hetgeen in tegenwoordigheid der bezoekers vervaardigd wordt (waarvan ieder nog iets gratis ontvangt), vindt men eenen fraaijen voorraad van allerlei dingen verzameld, die voor een' billijken prijs verkocht worden en met de fraaiste ornamenten kunnen vergeleken worden. — Het Kabinet is geopend van des morgens 10 tot des avonds 8 uren. — Entree voor den persoon f 0.50.

Adres. Wedw. P. PETREJUS, in de Poelstraat, letter D no. 85.

HUWELIJKS-GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

Getrouwd:

J. BOOMGAARD

met

E. DE VRIES.

GRONINGEN, 30 Mei 1850.

Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

Z. SIJBOUTS, van Leeuwarden,

met

A. V. MESDAG.

AKKRUM, 2 Junij 1850.

Heden beviel van eenen **ZOON H. C. VALKEMA**, geliefde Echtgenoot van

J. BLOUW.

Onderwijzer in de Wiskunde.

GRONINGEN, 31 Mei 1850.

Eenige kennisgeving.

Bevallen van een **DOCHTER C. BRUINS**, geliefde Echtgenoot van

G. A. RIEPMA.

GRONINGEN,

1 Junij 1850.

Heden beviel van een **ZOON M. BOOMGAARD**, geliefde Echtgenoot van

S. DE VRIES.

GRONINGEN, 2 Junij 1850.

Heden beviel van eenen **ZOON A. SCHAAPSHOE**, geliefde Echtgenoot van

JOHNS. KOKS.

GRONINGEN, 2 Junij 1850.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, na een langdurig sukkelen, mijne geliefde Echtgenoot **TRIJNTJE HOEK**, in den ouderdom van 57 jaren.

GRONINGEN, 27 Mei 1850.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

Na een langdurige sukkeling, overleed heden, tot onze innige droefheid, ons oudste Zoon **PIETER**, in den jeugdigen leeftijd van zes en een half jaar.

SAPPEMEER, 29 Mei 1850.

P. FEENSTRA, P.Z.

P. FEENSTRA-DE JONG.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder **MENSTJE DIJKHUIS**, Wedw. wijlen den Heer **J. MEIJER LICH**, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

GRONINGEN, 31 Mei 1850.

W. H. LICH.

Namens mijne Broeders en Zusters.

Op verzoek van de Overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

Heden overleed, na een langdurige sukkeling, **ANNA CLARA EISVELD**, Wedw. **WILLEM DE WITT**, in den ouderdom van ruim 77 jaren; innig betreurd door hare Kinderen en Klein-Kinderen.

GRONINGEN, 31 Mei 1850.

F. DE WITT.

Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

Na een langdurige ziekte overleed heden morgen, in den ouderdom van ruim 21 jaren, onze zeer geliefde eenige Dochter **HINDERIKA GEZINA BARGHOORN**.

EMDEN, 1 Junij 1850.

W. S. BARGHOORN.

T. BARGHOORN,

geb. **SCHUITMA.**

GRONINGEN, 2 Junij 1850. Heden overleed ons eenigst Zoon **LUI RENNES DE COCK**, in den ouderdom van bijna een jaar.

W. BROUWER.

C. M. DE COCK.

Eenige kennisgeving.

Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens door het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot **GEERT POPPES BAKKER**, in den gezegenden ouderdom van 82 jaren en 6 maanden. Ruim 60 jaren mogt ik het geluk des huwelijks met den Overledene deelen. Dankbaar voor dit groote voorrecht, berust ik kalm in dit verlies; terwijl mijne hooge jaren mij den troost schenken van den Overledene spoedig in zaliger gewesten weder te zien.

Strekende deze tot algemeene, alsook tot bijzondere kennisgeving.

GRONINGEN, 2 Junij 1850.

E. BAKKER,

gebr. **TONKENS.**

Door **J. OONKENS, J. ZOON**, te Groningen, is heden uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld: De **TWEEDE DRUK** van **Mr. B. H. LULOFS, KAKOGRAPHE** of **OPSTELLEN** met deze en gene feiten in Taal en Stijl, benevens eenige taalkundige aantekeningen, ten gebruike bij **Akademische en soortgelijke lessen**. gr. 8vo. .... f 2.00. Genoemde Uitgever heeft nog weinige Exemplaren voorhanden van:

Mr. B. H. LULOFS, SCHETS van een **OVERZICHT DER DUITSCHE TAAL**, ... f 1.80.
NEDERLANDSCHE SPRAAKKUNST, 2de druk ..... f 3.00.
NEDERLANDSCHE REDEKUNST, 2de druk ..... f 1.40.
NEDERLANDSCHE WOORDAFLEIDKUNDE ..... f 2.40.
GESCHIEDENIS DER NEDERLANDEN, 2 deelen ..... f 6.80.
HANDBOEK van den vroegsten bloei der **NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE**, .. f 4.00.

Bij den Boekhandelaar **A. L. SCHOLTENS**, aan de Groote Markt, zijn gedrukt en uitgegeven:

I. **HET OUDERMANSBOEK**, of **VERZAMELING** van **STUKKEN** behorende tot het **GLLD.**, **WATER- en STAPELRECHT** van de **STAD GRONINGEN**, van 1434 tot 1770. Uitgegeven en met eenige aantekeningen voorzien door **Mr. H. O. FEITH**, Archivarius der Provincie Groningen. f 1.25.
II. **DE VERLOSSING** DER **STAD** en **PROVINCIE GRONINGEN** in 1672, EN HARE ZEGENRIJKE GEVOLGEN, benevens een **BEKNOPT OVERZICHT** van den **ZEVENJARIGEN OORLOG**, van 1672 tot 1678, bewerkt door **R. G. RIJKENS**. 30 Cents.

Bij **GEBOEDERS BELINFANTE**, te 's Gravenhage, zien het licht:

I. **VOLKSSOVEREINHEIT EN CENSUS**, IN VERBAND MET ORDE, RUST EN BEHOEFTE DER **MAATSCHAPPIJ**, door **J. F. ZIJLKER**, Lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

II. **ONPARTIJIGE BESCHOUWING** van

HET VERHANDELDE IN DE TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL, in de zittingen van den 10—13den December 1849, over de **BEWERDE ACHTERSTELLING** van **ROOMSCH-KATHOLIEKEN**, BIJ HET BEGEVEN VAN AMBTEN.

III. **HEBBEUSCHE OEFENINGEN**, met de noodige **SPRAAKKUNSTIGE AANWIJZINGEN** en **OPHELDERINGEN**, ten dienste der Scholen en Gymnastien; door **J. WATERMAN**, Leeraar in de Oostersche Talen, aan het Stedelijk Gymnasium te Arnhem.

FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis van de **ARRONDISSEMENTS-REGTBANK** te Groningen, van den 31sten Mei 1850, behoorlijk geregistreerd, is **HERMANNUS JOSEPHUS HENRICUS SUIDMAN**, Schrijnwerker en Winkelier, wonende te Groningen, verklaard te zijn in staat van **FAILLISSEMENT**, en bepaald, dat dat Faillissement is aangevangen op den 30sten Mei 1850, terwijl in dezen tot **REGTER-COMMISSARIS** is benoemd den Edel Achtbaren Heer **Mr. C. STAR BUSMANN**, President der voornoemde Regtbank, en tot **CURATOR** is aangesteld **Mr. H. EDELINCK**, Advokaat, wonende te Groningen.

Voor Extract conform,

De Curator:

Mr. H. EDELINCK.

Ingevolge Registerlijk Bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer **Mr. C. STAR BUSMANN**, President der **ARRONDISSEMENTS-REGTBANK** te Groningen en Regter-Commissaris in den geregtelijken boedelafstand van de **Firma Gebroeders BRUCE en Compagnie**, is op heden door den ondergeteekenden Curator in dezen, ter Griffie der voormelde Regtbank nedergelegd de **ALGEMEENE RANGSCHIKKING** der **SCHULDEISCHERS** in dien Boedel, om aldaar gedurende vee rti en dagen te verblijven ter inzage van een ieder; van al hetwelk deze aankondiging geschiedt ter voldoening aan het voorschrift der wet.

GRONINGEN, 4 Junij 1850.

De Curator voornoemd:

Mr. C. M. NAP.

Al degenen, welke iets te **VORDEREN** of in **BEWARING** hebben van — of wel iets **VERSCHULDIGD** zijn aan nu wijlen den Heer **W. MUNNICKS**, in leven buiten beroep, ge woon hebbende en overleden te Groningen, worden verzocht daarvan binnen 14 dagen na heden opgave te doen, ten Kantore van den ondergeteekende.

GRONINGEN, 28 Mei 1850.

Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

UITBESTEDING.

De **DIRECTIE** van het **OTERDUMMER ZIJLVEST** is voornemens, publiek, onder nadere approbatie, uit te besteden: Het **DOEN** van **EENIGE REPARATIËN** aan de **ZIJLVESTERWERKEN**, met **BIJLEVERING** van de benodigde **MATERIALEN**, benevens **EENIG ONDERHOUD** gedurende het jaar 1850, en het **GRAVEN** van pl. m. 277 Ellen **MAAR**, alles in één Bestek.

Deze Uitbesteding zal zijn op **DONDERDAG** den 6den Junij 1850 (en **NIET** op **WOENSDAG** den 5den Junij, zoo als vroeger is geannonceerd), des namiddags te 2 uur, ten Huize van den Kastelein **HAGENUS**, te Oterdum, alwaar het Bestek en de Voorwaarden acht dagen te voren ter lezing zullen zijn, terwijl aanwijs in loco zal worden gegeven op **MAANDAG** den 5den Junij 1850, 's morgens te 9 uur.

Namens de Directie voornoemd:

T. S. NIJHOFF,

Secretaris.

AANBESTEDING.

De **DIRECTIE** van het **TERMUNTER ZIJLVEST** is voornemens publiek aan te besteden de navolgende Werken:

- I. Een **ONDERHOUDSBESTEK** van de **ZIJLVESTERSLUIS**, **HAVENWERKEN**, **KADEN**, enz. gelegen in het **Klei-Oldambt**.
- II. Een **BESTEK** van het **VERNIEUWEN** van een **GEDEELTE PLANKPAD** aan de Noordwestzijde der Haven te **Termunterzijl**, benevens het **BEHEIJEN** van een **GEDEELTE BESCHOEIJING** binnen de Zijl aan de Zuidwestzijde.
- III. Een **ONDERHOUDSBESTEK** van de **ZIJLVESTERWERKEN**, gelegen in het **Wold-Oldambt**, eerste gedeelte.
- IV. Een **ONDERHOUDSBESTEK** van de **ZIJLVESTERWERKEN**, gelegen in het **Wold-Oldambt**, tweede gedeelte.

De aanwijzing der Werken in loco voor de Bestekken nos. I, 2 en 3 zal plaats hebben op **DONDERDAG** den 6den Junij, te beginnen van af de Termunter Zijl, des voormiddags te 10 uur, en voor het Bestek no. 4 op den 7den Junij, te beginnen van af de Zijlvesterklapbrug, liggende over het Zijldiep op de Scheemderzwaag, des morgens te 9 uur; zullende de Bestekken ter lezing liggen op den 30sten Mei te **Termunterzijl**, ten Huize van den **ZIJLWAARDER** en in de **Scheemda** in het **GEMEENTEHUIS** aldaar.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben te **Scheemda**, ten Huize van de Wedw. **J. STUURWOLD**, op **DONDERDAG** den 18den Junij 1850, des voormiddags te 10 uur.

Namens de Directie voornoemd:

E. H. STHEEMAN.

Bankbiljet a f 60, No. 84, van den 17den Mei 1845.

De **HOUDER** wordt verzocht hetzelfde bij den Heer **J. C. VAN HASSELT**, tegen **VERGOEDING** van het **BEDRAG**, wel te willen laten bezorgen.

RIJN- EN IJSSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling van af den 29sten APRIL.

Van **AMSTERDAM** op **KAMPEN**, **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur; in correspondentie met de dadelijk na aankomst vertrekkende **DILIGENCE** der Maatschappij over **ZWOLLE** naar **MEPEL, ASSEN** en **GRONINGEN**.

Van **KAMPEN** op **AMSTERDAM**, **DAGELIJKS**, des namiddags te half twee; na aankomst der **DILIGENCE** van **GRONINGEN** en corresponderende op den laatsten **SPOORTREIN**, naar **HAARLEM**, **LEIDEN**, 's **GRAVENHAGE** en **ROTTERDAM**.

Ten overstaan van **Mr. J. W. QUINTUS**, Notaris te Groningen, zal, op **MAANDAG** den 10den Junij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein **G. T. TIESSEN**, voor de **Ebbingepoort**, aldaar, publiek worden verkocht: Het **TOPGRAS** van ongeveer 7 Bunders Land, gelegen te **Borgham**.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te Groningen; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen* MEI en JUNIJ 1850.

DAGEN.	BAROMETRER op 0°.			THERMOMETER.			VOORTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
26	755,61	756,70	758,56	15,2	17,7	13,5	0,68	0,66	0,84	Z.W.	Z.W.	Z.Z.W.	bewolkt	bewolkt	weinig bewolkt
27	750,74	758,54	758,70	16,3	22,8	15,6	0,83	0,63	0,92	Z.Z.W.	Z.t.W.	Z.O.	"	betrokken	bewolkt
28	760,68	764,40	766,17	15,0	18,3	14,9	0,84	0,74	0,84	Z.W.	W.t.Z.	W.t.Z.	betrokken	"	weinig bewolkt
29	768,74	768,34	768,00	15,5	19,2	14,0	0,85	0,79	0,89	Z.W.t.W.	N.	N.	bewolkt	bewolkt	helder
30	765,26	764,62	764,16	16,2	20,0	14,8	0,83	0,73	0,86	O.	"	N.O.	helder	"	"
31	765,30	766,43	766,98	16,0	19,7	15,0	0,82	0,71	0,84	N.O.	N.O.	N.N.O.	weinig bewolkt	weinig bewolkt	"
1	767,74	768,65	769,52	16,4	19,2	14,8	0,76	0,75	0,87	N.	N.	N.	bewolkt	bewolkt	"
				Gem. der maand											
				12,5			0,81			regen 9,6 strepen.					

Te Groningen, bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOTTSEMA**.

Ten overstaan van **Mr. J. W. QUINTUS**, Notaris te Groningen, zal, op **WOENSDAG** den 5den Junij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein **J. H. BEKKHOFF**, aan de Groote Markt te Groningen, op voordelinge en zeer aanneemelijke Voorwaarden, publiek worden verkocht: De groote en welgelegen **SCHIEPSTIMMERWERF DE NOORDERWERF** genoemd, met annex **GEBOUWEN** en **GRONDEN**, gelegen Noordzijde aan de Noorderhaven te Groningen. Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag. Te bezien dagelijks.

VERKOOP

VAN OPREGT ZEEUWSCH HOUT.

MAANDAG den 10den Junij 1850, des voormiddags te tien uur, zal buiten 't Kleine Poortje, kort bij de Behulzing van **G. P. MULDER**, bij uitmijning worden verkocht: Eene Lading mooie en zware **IJPEN BOOMSTAMMEN**, van diverse dikte en lengte, direct uit Zeeland door Schipper **A. H. JOOSTEN** aangevoerd.

Firma Steen & Comp.

De Erfgenamen van Mevrouw de Wed. **L. O. KYMMELL**, te Smilde overleden, zijn voornemens, ten overstaan van een daartoe bevoegden **AMBTENAAR**, publiek te doen verkoopen: Twee a drie **PAARDEN**, 84 stuks **RUNDVEE**, waarbij 14 Melkkoeijen en eenen guster, en verscheidenen vroegkalde en guster Vaarzen, benevens eenige **ZWIJNEN**, twee **VERDEKTE WAGENS** op Riemen, beide met **EENSPAN** en **DUSSEL**, twee **BESLAGEN BOERENWAGENS** en twee **WIPKARREN** met breede Velgen, twee **PLOEGEN**, zijnde de eenen een Voetploeg, twee gewone **EIDEN** en een **ZEEUWSCH**, onderscheidene **WAGENEREIDEN** en ander **PAARDENTUIG**, eenen groote vierkante **KERN**, een **MELKEMMERS**, waaronder twee van **Koper**, verscheidene **TIJNEN** en andere **MELKGEREEDSCHAPPEN** en allerhande soorten van **GEREEDSCHAPPEN**, tot de **BOERDERIJ** behorende, eenen groote partij **OUDE HOUT**, eenen aanzienlijke hoeveelheid **STROO** en meer andere **GOEDEREN**. — En na afloop hiervan het **TOPGRAS** van eenen aanzienlijke uitgestrektheid **HOOLAND**, op de **Smilde**, en de **WEIDEN** van verscheidene Bunders **WEIDELAND**. Deze verkoop zal gehouden worden te **Smilde**, op **WOENSDAG** den 12den Junij 1850, en zal des morgens te 10 uur beginnen.

TE HUUR.

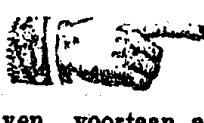
tegen den 1sten Augustus: Een klein net **HUISJE**, waarin **VOOR- en ACHTERKAMER**, **BLEEKPUT** en **REGENBAK**, Oostzijde aan het Nieuwe kerkhof. Te bevragen bij den Bewoner **M. VAN OLM.**

De **ONDERGETEEKENDE** berigt, dat hij onder de **Firma van MESDAG**, **ZONEN** en **COMMISSIEHANDEL** in **EFFEKTEN** begonnen is, zich beleefdelijk aanbevelende, geeft hij de verzekering eenen allezins prompte behandeling.

GRONINGEN, 30 Mei 1850.

K. MESDAG.

De ondergeteekende berigt mits deen zijn geachte Begunstigers, dat hij zijne **AFFAIRE**, vroeger onder de **Firma WOLDRING & SCHADE** gedreven, voortaan alleen op **ZIJNEN NAAM** zal voortzetten.

A. SCHADE.

Het Forstelijk Tandpoeder, alom bekend als een **UITMUNTEND MIDDEL** tot zuivering van **MOND** en **TANDEN**, is steeds te bekomen a 60 Cents het verzegeld Doosje, bij den Boekhandelaar **R. J. SCHIERBEEK**, in de Guldenstraat, te Groningen.

Steenkooperij

KROMHOUT EN ONNES

Apoortenboog, lett. G No. 212.

De ondergeteekenden op **HEDEN** eenen **STEENKOPPERIJ** geopend hebbende, nemen de vrijheid zich bij deze aan te bevelen tot den **VERKOOP** van alle soorten van **STEEN**, **PANNEN**, **VLOEREN**, **KALK**, **CEMENT**, **ENZ.**; alle welke Goederen thans ook in het klein voor aanzienlijk verminderde prijzen bij hen te bekomen zijn.

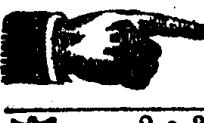
KROMHOUT EN ONNES.

Groote Markt.

achter het **STADSHUIS**, no. 44, te **GRONINGEN**.

Wij ondergeteekenden hebben de eer het geachte Publiek te berigten, dat wij in ons **MAGAZIJN** ruim voorzien zijn van alle soorten van **PARAPLUES** en **PARASOLS**, naar den laatste smaak, voor de civiele Prijsen, en dat wij dezelve op nieuw **OVERTREKKEN** en **REPAREREN**. Hopende zoowel door de goede kwaliteit en soliditeit, als door een prompt en civiele bediening, de gunst en rekommandatie van de geëerde Publiek ons waardig te maken. — Berigtende voortaan het geachte Publiek, dat wij met ons Magazijn alhier voortdurend gevestigd blijven.

De Gebroeders LESTRADE en Comp.

In een **BURGER HUISGEZIN** worden eenige **HEEREN** aan de **M**